

**UCHWAŁA NR VII/71/2019
RADY GMINY STARE BOGACZOWICE**

z dnia 11 czerwca 2019 r.

w sprawie przyjęcia „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Stare Bogaczowice na lata 2018-2032”.

Na podstawie art. 7 ust.1 pkt.1 i art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r., poz. 506, ze zm.) oraz art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2018 r., poz. 799, ze zm.) Rada Gminy Stare Bogaczowice uchwala, co następuje:

§ 1. § 1. Przyjmuje się „Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Stare Bogaczowice na lata 2018-2032” w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie powierza się Wójtowi Gminy Stare Bogaczowice.

§ 3. Uchwałą wchodzi w życie z dniem podjęcia.

**PROGRAM USUWANIA WYROBÓW
ZAWIERAJĄCYCH AZBEST Z TERENU
GMINY STARE BOGACZOWICE NA LATA
2018 – 2032**

ZLECENIODAWCA:

Gmina Stare Bogaczowice

ul. Główna 132, 58-312 Stare Bogaczowice

tel. +48 74 8452 220, fax. +48 74 8452 266

e-mail: urząd@starebogaczowice.ug.gov.pl; www.starebogaczowice.ug.gov.pl

ZLECENIOBIORCA:

EKO – TEAM Sebastian Kulikowski

ul. Poniatowskiego 20/14, 59-900 Zgorzelec

tel. 0691 015 026, fax. 75 613 81 34

e-mail: ekoteam.kulikowski@gmail.com, www.ekoteam.com.pl

AUTOR OPRACOWANIA:

Sebastian Kulikowski

SPIS TREŚCI:

1. WSTĘP	5
2. CELE I ZADANIA PROGRAMU USUWANIA AZBESTU DLA GMINY STARE BOGACZOWICE... 7	
3. CHARAKTERYSTYKA AZBESTU I JEGO SZKODLIWOŚĆ DLA ZDROWIA LUDZKIEGO..... 11	
3.1. AZBEST – CHARAKTERYSTYKA..... 11	
3.2. ZASTOSOWANIE AZBESTU 11	
3.3. NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIA AZBESTU NA ZDROWIE CZŁOWIEKA..... 14	
4. CHARAKTERYSTYKA GMINY STARE BOGACZOWICE - LOKALIZACJA PROGRAMU..... 15	
5. INFORMACJA O ILOŚCI I ROZMIESZCZENIU WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST NA TERENIE GMINY STARE BOGACZOWICE – ANALIZA WYNIKÓW INWENTARYZACJI 17	
5.1. STAN AKTUALNY – WYNIKI INWENTARYZACJI..... 17	
5.1.1. Wyniki inwentaryzacji osób fizycznych 20	
5.1.2. Wyniki inwentaryzacji osób prawnych..... 22	
5.2. OCENA STANU TECHNICZNEGO I MOŻLIWOŚCI BEZPIECZNEGO UŻYTKOWANIA WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST (NA PODSTAWIE PRZEPROWADZONEJ INWENTARYZACJI ORAZ DANYCH PRZEKAZANYCH PRZEZ ADMINISTRATORÓW BUDYNKÓW MIESZKALNYCH) 22	
6. ZASADY POSTĘPOWANIA Z ODPADAMI ZAWIERAJĄCYMI AZBEST 17	
6.1. OGÓLNE ZASADY POSTĘPOWANIA Z WYROBAMI ZAWIERAJĄCYMI AZBEST..... 23	
6.2. ZAKRES BEZPIECZNEGO UŻYTKOWANIA WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST 25	
6.3. OGÓLNE ZASADY POSTĘPOWANIA PRZY PRACACH NAPRAWCZYCH ORAZ DEMONTAŻU WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST 26	
7. WSKAZANIE MOŻLIWOŚCI I ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA..... 28	
7.1. OSZACOWANIE KOSZTÓW USUNIĘCIA AZBESTU Z OBIEKTÓW BUDOWNICTWA INDYWIDUALNEGO..... 28	
7.2. ŹRÓDŁA POZYSKIWANIA ŚRODKÓW FINANSOWYCH NA USUWANIE AZBESTU..... 30	
7.2.1. Instrumenty oferowane przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu 31	
7.2.2. Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego..... 32	
7.2.3. Instrumenty oferowane przez BOŚ we współpracy z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu..... 33	
8. OKREŚLENIE ZADAŃ DO REALIZACJI NA OKRES PROGRAMOWANIA. HARMONOGRAM WDRAŻANIA SYSTEMU 34	
9. OKREŚLENIE SPOSOBU MONITOROWANIA I OCENY WDRAŻANIA PROGRAMU..... 35	
10. ODDZIAŁYWANIE PROPONOWANEGO SYSTEMU USUWANIA WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST NA ŚRODOWISKO 36	
11. ZARZĄDZANIE, ORGANIZACJA I WDRAŻANIE PROGRAMU..... 37	
12. STESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM 38	

SPIS TABEL:

TABELA 1 ZAKRES ZASTOSOWANIA WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST.....	13
TABELA 2 SOŁECTWA WCHODZĄCE W SKŁAD GMINY STARE BOGACZOWICE.....	16
TABELA 3 IŁOŚĆ WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST W OBIEKTACH BĘDĄCYCH WŁASNOŚCIĄ OSÓB FIZYCZNYCH I PRAWNYCH	18
TABELA 4 IŁOŚĆ WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST W OBIEKTACH BĘDĄCYCH WŁASNOŚCIĄ OSÓB FIZYCZNYCH I PRAWNYCH	20
TABELA 5 IŁOŚĆ WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST W OBIEKTACH BĘDĄCYCH WŁASNOŚCIĄ OSÓB FIZYCZNYCH....	20
TABELA 6 RODZAJ WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST NA OBIEKTACH BĘDĄCYCH WŁASNOŚCIĄ OSÓB FIZYCZNYCH	22
TABELA 7 OCENA STANU TECHNICZNEGO WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST W OBIEKTACH BĘDĄCYCH WŁASNOŚCIĄ OSÓB FIZYCZNYCH I PRAWNYCH	23
TABELA 8 HARMONOGRAM REALIZACJI PROGRAMU	34
TABELA 9 WSKAŹNIKI MONITORINGU PROGRAMU USUWANIA AZBESTU I WYROBÓW AZBESTOWYCH.....	35
TABELA 10 WYKAZ WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST NA TERENIE GMINY STARE BOGACZOWICE (STAN NA 31.07.2018 R.)	51

SPIS RYSUNKÓW:

RYSUNEK 1 POWIERZCHNIA WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST NALEŻĄCYCH DO OSÓB FIZYCZNYCH I PRAWNYCH ZNAJDUJĄCYCH W POSZCZEGÓLNYCH MIEJSCOWOŚCIACH GMINY STARE BOGACZOWICE (m ²).....	18
RYSUNEK 2 WYROBY ZAWIERAJĄCE AZBEST ZLOKALIZOWANE NA BUDYNKACH MIESZKALNYCH, GOSPODARCZYCH I INNYCH NA TERENIE GMINY STARE BOGACZOWICE	19
RYSUNEK 3 POWIERZCHNIA WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST NALEŻĄCYCH DO OSÓB FIZYCZNYCH ZNAJDUJĄCYCH W POSZCZEGÓLNYCH MIEJSCOWOŚCIACH GMINY STARE BOGACZOWICE (m ²).....	21

1. WSTĘP

Niniejszy „Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Stare Bogaczowice na lata 2018 – 2032” wraz z inwentaryzacją, zwany dalej „Programem”, zawiera podstawowe informacje dotyczące właściwości azbestu, jego oddziaływania na ludzi i środowisko, a także ilości zewidencjonowanych na terenie gminy Stare Bogaczowice wyrobów zawierających azbest.

Przy opracowaniu „Programu...”, jako dane wyjściowe potraktowano dane z inwentaryzacji (maj/czerwiec 2018 rok) w zakresie szacowanej ilości wyrobów zawierających azbest na terenie gminy Stare Bogaczowice. Aktualne informacje zostały zamieszczone w Bazie Azbestowej w lipcu 2018 roku.

W niniejszym opracowaniu ustalono harmonogram realizacji zaplanowanych działań w oparciu o informacje przekazane przez mieszkańców i osoby prawne w czasie inwentaryzacji, podjęto także próbę oszacowania całkowitych kosztów usunięcia wyrobów zawierających azbest.

Realizacja „Programu...” przyniesie korzyści społeczne, zdrowotne i ekologiczne, polegające na minimalizacji emisji włókien azbestu, podniesieniu jakości życia mieszkańców, jak również poprawie wyglądu zewnętrznego obiektów budowlanych i ich stanu technicznego, usunięcie ewentualnych „dzikich” wysypisk również wpłynie korzystnie na środowisko i walory estetyczne naszej gminy.

„Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Stare Bogaczowice na lata 2018 – 2032” jest dokumentem, sporządzonym dla Gminy Stare Bogaczowice na podstawie spisu z natury i przyjęty do realizacji stosowną uchwałą Rady Gminy Stare Bogaczowice.

Niniejsze opracowanie nawiązuje do „Programu oczyszczania kraju z azbestu na lata 2009-2032” przyjętego uchwałą nr 39/2010 Rady Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 15 marca 2010 roku.

Celem „Programu oczyszczania kraju z azbestu na lata 2009-2032” jest:

- usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest,
- minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych powodowanych kontaktem z włóknami azbestu,
- likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.

Jednym z zadań samorządu gminnego przewidzianych w Programie Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032 jest przygotowanie programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest na szczeblu gminnym. Ogólną rolą programu jest określenie planu działań dla osiągnięcia właściwego tempa usuwania użytkowanych wyrobów zawierających azbest. Pozostałe zadania samorządu gminnego wynikające z Krajowego Programu to:

1. *gromadzenie przez wójta, burmistrza, prezydenta miasta informacji o ilości, rodzaju i miejscach występowania wyrobów zawierających azbest oraz przekazywanie jej do marszałka województwa z wykorzystaniem dostępnego narzędzia informatycznego www.bazaazbestowa.gov.pl,*
2. *organizowanie usuwania wyrobów zawierających azbest w oparciu o środki finansowe pochodzące z budżetu Gminy Stare Bogaczowice lub przy wykorzystaniu pozyskanych na ten cel środków krajowych bądź unijnych z uwzględnieniem zasad zawartych w Programie,*
3. *inspirowanie właściwej postawy obywateli w zakresie obowiązków związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest,*

4. *współpraca z marszałkiem województwa w zakresie inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest oraz opracowywania programów usuwania wyrobów zawierających azbest, w szczególności w zakresie lokalizacji składowisk odpadów zawierających azbest,*
5. *współpraca z mediami w celu propagowania odpowiednich inicjatyw społecznych oraz rozpowszechniania informacji dotyczących zagrożeń powodowanych przez azbest,*
6. *współpraca z organizacjami społecznymi wspierającymi realizację Programu,*
7. *współpraca z organami kontrolnymi (inspekcja sanitarna, inspekcja pracy, inspekcja nadzoru budowlanego, inspekcja ochrony środowiska),*
8. *organizowanie szkoleń lokalnych w zakresie obowiązków w zakresie usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu nieruchomości.*

Przygotowując niniejszy dokument wykorzystano m.in.:

- zapisy w dokumentach nadrzędnych, takich jak:
  - *Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032 przyjęty Uchwałą Rady Ministrów w dniu 14 lipca 2009 r.,*
  - *Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2022 przyjęty Uchwałą Nr 88 Rady Ministrów z dnia 1 lipca 2016 r. w sprawie Krajowego planu gospodarki odpadami 2022,*
  - *Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2016-2022 przyjęty Uchwałą Nr XXIX/934/16 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 22 grudnia 2016 r.*
- obowiązki zamieszczone w ustawach obejmujących w swych przepisach tematykę azbestu, to jest między innymi:
  - *Ustawa z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. z 2005 r. nr 10, poz. 72),*
  - *Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2018 r., poz. 799 ze zm.),*
  - *Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz. U z 2018 r., poz. 992 ze zm.),*
  - *Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz.U. z 2018 r., poz. 1202 ze zm.),*
  - *Ustawa z dnia 1 lipca 2005 roku o zmianie ustawy o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych (Dz.U. z 2005 r., nr 14, poz. 1184).*
- obowiązki zapisane w przepisach wykonawczych takich jak:
  - *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 29 grudnia 2014 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. z 2014 r., poz. 1923),*
  - *Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 23 czerwca 2003 r. w sprawie informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (Dz. U. z 2003 r., nr 120, poz. 1126),*
  - *Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 14 października 2005 r. w sprawie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy przy zabezpieczaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest oraz programu szkolenia w zakresie bezpiecznego użytkowania takich wyrobów (Dz. U. z 2005 r., nr 216, poz. 1824),*

- *Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 16 stycznia 2015 r. w sprawie rodzajów odpadów, które mogą być składowane na składowisku odpadów w sposób nieselektywny (Dz. U. z 2015 r., poz. 110),*
- *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 23 lipca 2009 r. w sprawie sposobu przedkładania marszałkowi województwa informacji o występowaniu substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska (Dz.U. z 2015 r., poz. 1450),*
- *Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 roku w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. Nr 71, poz. 649 ze zm.), zostało zmienione przez Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 5 sierpnia 2010 roku zmieniające rozporządzenie w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. 2010 nr 162 poz. 1089)*
- *Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 13 grudnia 2010 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania wyrobów zawierających azbest oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których były lub są wykorzystywane wyroby zawierające azbest (Dz. U. z 2011r., nr 8, poz. 31),*
- *Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 12 czerwca 2018 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U z 2018 r., poz. 1286),*
- *Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 lutego 2011 r. w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. z 2011 r., nr 33, poz. 166),*
- *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie sposobu prowadzenia przez marszałka województwa rejestru wyrobów zawierających azbest (Dz. U. z 2013 r., poz. 25),*
- *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie składowisk odpadów (Dz. U. z 2013 r., poz. 523).*

2. CELE I ZADANIA PROGRAMU USUWANIA AZBESTU DLA GMINY STARE BOGACZOWICE

Podstawowym celem Programu jest realizacja głównych założeń zawartych w dokumencie „Program oczyszczania kraju z azbestu na lata 2009 - 2032”, tj. usunięcie z terenu gminy Stare Bogaczowice wyrobów zawierających azbest do 2032 roku. Ponadto krajowy Program przewiduje:

- przeprowadzenie pełnej i rzetelnej inwentaryzacji oraz ustalenie rozmieszczenia terytorialnego azbestu i wyrobów zawierających azbest,
- utworzenie i uruchomienie elektronicznego Systemu Informacji Przestrzennej do monitoringu usuwania wyrobów zawierających azbest,
- podjęcie prac legislacyjnych umożliwiających egzekwowanie obowiązków nałożonych na podmioty fizyczne i prawne,
- zwiększenie zaangażowania administracji samorządowej, szczególnie gmin.

Celami niniejszego Programu są:

- usunięcie i utylizacja z terenu gminy azbestu oraz wyrobów zawierających azbest,
- minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych dla mieszkańców gminy spowodowanych azbestem oraz ustalenie koniecznych do tego uwarunkowań,
- systematyczna likwidacja oddziaływania azbestu na środowisko i doprowadzenie do roku 2032 do spełnienia wymogów ochrony środowiska,
- stworzenie odpowiednich warunków do wdrożenia przepisów prawnych oraz norm postępowania z wyrobami zawierającymi azbest.

Zgodnie z dokumentami wyższego rzędu w niniejszym Programie założono następujące zadania dla Gminy Stare Bogaczowice:

- gromadzenie przez wójta informacji o ilości, rodzaju i miejscach występowania wyrobów zawierających azbest oraz przekazywanie jej do marszałka województwa,
- przygotowywanie i aktualizacja programów usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest. Potrzeba aktualizacji programów gminnych wynika z długiego okresu programowania i konieczności dostosowania programu do zmieniających się warunków,
- bieżący monitoring realizacji gminnego programu i okresowe raportowanie (w tym finansowe) jego realizacji Radzie Gminy – w ramach działań monitoringowych powinna być określona zmiana wskaźnika, tj. ilości wyrobów zawierających azbest w gminie w kolejnych latach realizacji Programu, z uwzględnieniem ilości usuniętych i unieszkodliwionych wyrobów zawierających azbest w danym roku oraz ilości wyrobów azbestowych pozostałych jeszcze do usunięcia,
- edukacja mieszkańców i właścicieli oraz zarządców nieruchomości m.in. poprzez lokalne media i organizacje społeczne w zakresie szkodliwości azbestu, obowiązków dotyczących postępowania z wyrobami zawierającymi azbest oraz sposobów bezpiecznego ich usuwania,
- udzielanie pomocy finansowej osobom fizycznym, wspólnotom mieszkaniowym, innym osobom prawnym w usuwaniu odpadów zawierających azbest. Gmina Stare Bogaczowice zabezpieczy w budżecie własnym lub pozyska środki zewnętrzne na częściowe sfinansowanie kosztów demontażu, transportu i unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest,
- organizowanie usuwania odpadów azbestowych z nieruchomości osób fizycznych, wspólnot mieszkaniowych, jednostek budżetowych, zakładów budżetowych i innych osób prawnych. Odbiór odpadów azbestowych może odbywać się na wniosek

zainteresowanego. Decydować może kolejność złożenia wniosku oraz kwota, jaką Gmina będzie dysponować na ten cel,

- podjęcie działań w kierunku pozyskania funduszy ze źródeł zewnętrznych na realizację gminnych programów. Gmina Stare Bogaczowice podejmie starania w celu pozyskiwania funduszy ze źródeł zewnętrznych, tj.:
  - Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
  - Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
  - funduszy strukturalnych Unii Europejskiej,
  - oraz innych.
- eliminacja powstawania „dzikich” wysypisk odpadów zawierających azbest powinna się odbywać poprzez:
  - akcje edukacyjne skierowane do społeczeństwa gminy związane z postępowaniem z odpadami azbestowymi,
  - monitoring występowania „dzikich” wysypisk – na bieżąco,
  - likwidacja „dzikich” wysypisk.

Usuwanie wyrobów zawierających azbest oraz ich wymiana na inne materiały jest zadaniem złożonym i długotrwałym ze względu na dużą ilość i różnorodność stosowanych wyrobów, a także wysokość niezbędnych nakładów finansowych na usuwanie tych wyrobów i ich wymianę. Szacuje się, że do przeprowadzenia tego procesu niezbędny będzie okres około 20–tu lat. Tak rozległe w przestrzeni i czasie zadanie wymaga określonej strategii postępowania. Niezbędnym jest więc systematyczne rozpowszechnianie wśród społeczności lokalnej informacji o skutkach dla zdrowia i środowiska powodowanych przez azbest i wyroby zawierające azbest. W tym celu istotnym jest przyjęcie następujących celów edukacyjnych:

- opracowanie metod edukacji społeczeństwa,
- współpraca na płaszczyźnie edukacyjnej z zainteresowanymi osobami prawnymi i fizycznymi (np. stowarzyszeniami),
- edukacja w zakresie możliwości skutecznego pozyskiwania środków na usuwanie azbestu,
- zorganizowanie fachowej pomocy właścicielom obiektów zawierających wyroby azbestowe przy wypełnianiu „arkusza oceny stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania...”
- działania edukacyjno – informacyjne skierowane do mieszkańców o skutkach dla zdrowia i środowiska narażenia na azbest i obowiązku sukcesywnego monitorowania jego stanu i usuwania go przez właścicieli nieruchomości.

Uwzględniając kompetencje i możliwości Gminy, niniejszy „Program...” ukierunkowany jest w znacznej mierze na prywatnych właścicieli obiektów, dla których zrealizowanie założonych celów w skali gminy, bez określonych mechanizmów pomocowych, może stwarzać problemy przede wszystkim z przyczyn ekonomicznych.

Do podstawowych zadań organów samorządowych w zakresie bezpiecznego postępowania z wyrobami i odpadami zawierającymi azbest należy:

- zbieranie od osób fizycznych, niebędących przedsiębiorcami, informacji o rodzaju, ilości i miejscach występowania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska, w tym azbestu,
- opracowanie programu usuwania azbestu z terenu gminy.

W trakcie realizacji „Programu...” realizowane będą następujące działania Gminy:

- organizacja kampanii edukacyjno-informacyjnej w zakresie szkodliwości azbestu, postępowania z wyrobami zawierającymi azbest oraz sposobów bezpiecznego ich usuwania oraz unieszkodliwiania. Jest to jeden z istotniejszych elementów „Programu...” biorąc pod uwagę ciągle jeszcze relatywnie niską świadomość ekologiczną mieszkańców. Program edukacyjno-informacyjny winien zawierać:
  - informacje o szkodliwości azbestu,
  - obowiązki właścicieli posesji w zakresie przekazywania Wójtowi Gminy Stare Bogaczowice informacji o miejscach występowania wyrobów azbestowych, a także w wypadku ich uszkodzeń, bądź prowadzenia prac remontowych ich sukcesywnego usuwania,
  - informacje o możliwościach i niezbędnych warunkach dla uzyskania wsparcia w zakresie usuwania zdemontowanych wyrobów azbestowych z terenu posesji w ramach obowiązującego regulaminu dofinansowania z budżetu gminy w zakresie unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest,
  - aktualny wykaz firm uprawnionych do wykonywania prac demontażowych wyrobów zawierających azbest,
  - informacje o kolejnych działaniach gminy podjętych celem likwidacji azbestu. Akcja ta może być realizowana poprzez lokalną prasę, ulotki, informacje zamieszczane na tablicy ogłoszeń oraz stronie internetowej Urzędu Gminy Stare Bogaczowice,
- aktualizacja bazy danych o ilościach i miejscach występowania wyrobów zawierających azbest w gminie w oparciu o przeprowadzoną inwentaryzację obiektów będących własnością osób fizycznych, a także na podstawie informacji posiadanych przez Gminę, w ramach dotychczas prowadzonego monitoringu przedsiębiorców i zarządców obiektów zawierających elementy azbestowe. Bieżąca ich aktualizacja i wprowadzanie do Bazy Azbestowej (www.bazaazbestowa.gov.pl),
- organizowanie usuwania wyrobów zawierających azbest przy wykorzystaniu pozyskanych na ten cel środków krajowych lub unijnych na zasadach określonych w przepisach odrębnych,
- monitoring i okresowe raportowanie realizacji „Programu...”,
- weryfikacja i aktualizacja „Programu...” w wypadku istotnych zmian legislacyjnych lub nowych możliwości finansowych realizacji „Programu...”.

Przyjmuje się, że powyższe zadania realizowane będą w ciągu całego planowanego okresu działań zmierzających do usunięcia wyrobów azbestowych z terenu gminy – do 2032 roku.

3. CHARAKTERYSTYKA AZBESTU I JEGO SZKODLIWOŚĆ DLA ZDROWIA LUDZKIEGO

3.1. Azbest – charakterystyka

Azbest – włóknisty pokrój kryształów pewnych grup mineralnych o stosunku długości do średnicy włókna co najmniej 100:1. Rozróżnia się dwie grupy azbestów: grupę serpentynów i grupę azbestów amfibolowych. Poszczególne odmiany azbestu różnią się składem chemicznym, budową fizyczną, właściwościami decydującymi o ich zastosowaniu przemysłowym oraz działaniem biologicznym. Do grupy serpentynów należy tylko jedna odmiana – azbest chryzotylowy, wydobywany i stosowany w największych ilościach stanowił 85-90% ogólnego zużycia azbestu. Azbesty są minerałami naturalnie występującymi w przyrodzie. Ich występowanie jest dość powszechne, ale tylko w niewielu miejscach kuli ziemskiej były i jeszcze są eksploatowane na skalę przemysłową.

3.2. Zastosowanie azbestu

Największa ilość azbestu, ponad 80%, głównie chryzotyłu, zużywane było do produkcji azbestowo cementowych wyrobów budowlanych.

Najbardziej rozpowszechnione są azbestowo-cementowe płyty płaskie, faliste oraz płyty „karo” stosowane jako pokrycia dachowe i elewacyjne. Płyty płaskie wykorzystywane były również jako ściany osłonowe, działowe, osłony ścian szybów windowych, wentylacyjnych i instalacyjnych w budownictwie wielokondygnacyjnym.

Rury azbestowo-cementowe stosowano w instalacjach wodociągowych, a także jako przewody kominowe i zsykowe. Wyroby azbestowo-cementowe zawierają od 10 do 18% azbestu; są one ogniotrwałe, odporne na korozję i gnicie, wytrzymałe na działania mechaniczne, lekkie, trwałe.

Azbest wykorzystywano również przy produkcji:

- wyrobów izolacyjnych stosowanych do izolacji kotłów parowych, wymienników ciepła, zbiorników, przewodów rurowych, a także do produkcji tkanin ognioodpornych i ubrań. Należą do nich: wata, włóknina, sznury, przędza, tkaniny termoizolacyjne, taśmy. Wyroby izolacyjne zawierają, w zależności od przeznaczenia, od 75 do 100% azbestu, głównie chryzotyłu,
- wyrobów uszczelniających: tektury, płyty azbestowokauczukowe, szczeliwa plecione. Najbardziej powszechnymi wyrobami uszczelniającymi są płyty azbestowo-kauczukowe, które charakteryzują się odpornością na podwyższoną temperaturę, wytrzymałością na ściskanie, nieznacznym odkształceniem trwałym, dobrą elastycznością. Płyty mogą być zbrojone. Szczeliwa plecione są stosowane do uszczelniania części pracujących w wysokich temperaturach, a także w środowisku wody, pary wodnej, gazów obojętnych i aktywnych, kwasów organicznych i nieorganicznych, smarów, olejów, rozpuszczalników, gazów spalinowych, ługów, roztworów soli,
- wyrobów ciernych, takich jak: okładziny cierne i taśmy hamulcowe stosowane do różnego typu urządzeń hamulcowych. Azbest chryzotylowy stosowany do ich produkcji chroni elementy robocze przed zbytnim przegrzewaniem,

- wyrobów hydroizolacyjnych: lepiki asfaltowe, kity uszczelniające, asfalty drogowe uszlachetnione, zaprawy gruntujące, papa dachowa, płytki podłogowe, zawierają od 20 do 40% azbestu.

Wyroby zawierające azbest oraz odpady azbestowe można podzielić – w zależności od trwałości i ilości zastosowanego spoiwa wiążącego – na: miękkie (łamliwe, kruche) i twarde (nie kruche, sztywne):

- klasa I – Wyroby miękkie o gęstości $< 1\ 000\ \text{kg/m}^3$ charakteryzują się dużym procentowym udziałem azbestu (powyżej 20%). Wyroby te ulegają łatwo uszkodzeniom mechanicznym, co wiąże się z uwalnianiem włókien do środowiska. Najczęściej spotykane są w obiektach przemysłowych (elektrociepłownie, huty). Narażeni na oddziaływanie ich pyłów są pracownicy wykonujący remonty izolacji lub uszczelnień urządzeń z udziałem azbestu. Wyroby miękkie to m.in.:
  - sznury, płótna, tkaniny z dodatkiem azbestu (lub wykonane z samego azbestu),
  - płyty i uszczelki kinkieryt (typu Gambit, Polonit), stosowane w ciepłownictwie na złączach rur, zaworów z gorącą wodą lub parą,
  - płaszcze azbestowo-gipsowe stosowane w izolacji rur w ciepłownictwie,
  - płyty i tektury miękkie (stosowane w izolacjach ognioochronnych),
  - płyty ognioochronne typu „PYRAL” produkcji czechosłowackiej lub „SOKALIT” produkcji NRD, zawierające około 30-50 % azbestu (służą do okładzin ognioochronnych konstrukcji budynków oraz jako sufity podwieszane o podwyższonej odporności na ogień, także jako materiał do klap przeciwpożarowych i przeciwdymnych),
  - natryski azbestowe na konstrukcje stalowe zastosowane jako ognioochronne zabezpieczenie stalowej konstrukcji budynków o tzw. konstrukcji nieszttywnej (np. budynki przemysłowe, biurowe; często są to obiekty indywidualnie projektowane, „nasycone” technologią budowlaną krajów zachodnioeuropejskich z lat 60-70, np. budynki ambasad),
- klasa II – Wyroby twarde o gęstości $> 1000\ \text{kg/m}^3$ są to najpowszechniej występujące w krajowym budownictwie wyroby zawierające azbest. Charakteryzują się dużym stopniem zwięzłości, dużym udziałem spoiwa (najczęściej jest nim cement), niską procentową zawartością azbestu (około 5% w płytach płaskich lignocementowych modyfikowanych, 12-13% w płytach płaskich i falistych azbestowo-cementowych i około 20% w rurach azbestowo - cementowych). W przypadku uszkodzenia tego typu materiału emisja jest znacznie niższa niż w przypadku wyrobów z klasy I. W przeciwieństwie do wyrobów miękkich, przez długi okres pozostają wyrobami emitującymi małe ilości pyłu azbestu. Można je więc uważać za mniej groźne w użytkowaniu oraz podczas prac remontowych od wyrobów miękkich. Mniej groźne są też ich odpady. Wyroby twarde to m.in.:
  - płyty azbestowo-cementowe faliste,
  - płyty azbestowo-cementowe płaskie prasowane,
  - płyty azbestowo-cementowe KARO,
  - płyty warstwowe PW3/A i podobne,
  - rury azbestowo-cementowe,

- złącza, listwy, gąsiory wykonane z azbestocementu,
- płaszcze azbestowo-cementowe stosowane w izolacji rur w ciepłownictwie.

Tabela 1 Zakres zastosowania wyrobów zawierających azbest

Klasa wyrobu	Rodzaj wyrobu zawierającego azbest	Zastosowanie
I	masy azbestowe natryskowe	izolacja ognioochronna konstrukcji stalowych i przegród budowlanych izolacja akustyczna obiektów użyteczności publicznej
I	sznury	piece przemysłowe wraz z kanałami spalin, nagrzewnice, rekuperatory, kominy przemysłowe
I	tektura azbestowa	izolacja termiczna i uszczelnienia w instalacjach przemysłowych, aparaturze kontrolno-pomiarowej i laboratoryjnej
I	plyty azbestowo-kauczukowe	uszczelnianie urządzeń przemysłowych pracujących w środowisku agresywnym
I	wyroby tekstylne z azbestu (rękawice i tkaniny azbestowe)	ochrona pracowników
I	masa lub tektura azbestowa	drobne urządzenia w gospodarstwach domowych, np., żelazka, płytki kuchenne, piece akumulacyjne
I	materiały i wykładziny cierne zawierające azbest	hamulce i sprzęgła
I	masy ognioodporne zawierające azbest	piece przemysłowe wraz z kanałami spalin
II	plyty azbestowo-cementowe faliste i gąsiory	pokrycia dachowe, balkony
II	plyty azbestowo-cementowe płaskie prasowane	ściany osłonowe ściany działowe elewacje zewnętrzne osłona ścian przewodów windowych, szybów wentylacyjnych i instalacyjnych, chłodnie kominowe, chłodnie wentylatorowe
II	plyty azbestowo-cementowe płaskie „karo”	pokrycia dachowe elewacje zewnętrzne
II	plyty azbestowo-cementowe sucho formowane „kolorys”, „acekol” i inne	elewacje zewnętrzne osłony kanałów wentylacyjnych i klimatyzacyjnych ściany działowe
II	rury azbestowo-cementowe (bezcisnieniowe i ciśnieniowe)	przewody kanalizacyjne i wodociągowe ranny spustowe na śmieci przewody kominowe
II	otuliny azbestowo-cementowe	izolacja urządzeń ciepłowniczych i innych przemysłowych
II	kształtki azbestowo-cementowe budowlane	przewody wentylacyjne podokienniki osłony rurociągów ciepłowniczych osłony kanałów spalinowych i wentylacyjnych
II	kształtki azbestowo-cementowe elektroizolacyjne	przegrody izolacyjne w aparatach i urządzeniach elektrycznych
II	plytki PCV	podłogi w blokach mieszkalnych
I lub II	plyty azbestowo-cementowe konstrukcyjne ognioodporne	osłony ognioodporne i przeciwpożarowe w budynkach przemysłowych (kotłownie) izolacja urządzeń grzewczych grodzie przeciwogniowe w okrętownictwie

Źródło: Baza Azbestowa

Wyroby zawierające azbest z chwilą ich usunięcia z miejsca zabudowania stają się odpadami, które zostały zakwalifikowane do odpadów niebezpiecznych. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 29 grudnia 2014 roku w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. z 2014 r.,

poz. 1923), załącznik Nr. 1 do rozporządzenia, następujące rodzaje odpadów zawierających azbest zaliczono do niebezpiecznych:

- 06 07 01* - odpady azbestowe z elektrolizy,
- 06 13 04* - odpady z przetwarzania azbestu,
- 10 11 81* - odpady zawierające azbest (z hutnictwa szkła),
- 10 13 09* - odpady zawierające azbest z produkcji elementów cementowo-azbestowych,
- 15 01 11* - opakowania z metali zawierające niebezpieczne, porowate elementy wzmocnienia konstrukcyjnego (np. azbest) włącznie z pustymi pojemnikami ciśnieniowymi,
- 16 01 11* - okładziny hamulcowe zawierające azbest,
- 16 02 12* - zużyte urządzenia zawierające azbest,
- 17 06 01* - materiały izolacyjne zawierające azbest,
- 17 06 05* - materiały konstrukcyjne zawierające azbest.

3.3. Negatywne oddziaływania azbestu na zdrowie człowieka

Włókna azbestu przedostają się do powietrza atmosferycznego w wyniku degradacji materiałów zawierających surowiec, wietrzenia formacji geologicznych, jak i działalności człowieka. Aktualnie największym problemem jest zanieczyszczenie powietrza spowodowane stosowaniem wyrobów azbestowych i emisji włókien na skutek korozji płyt azbestowo-cementowych, wydatnie przyspieszanej przez „kwaśne deszcze” i inne chemiczne zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego. Należy sobie uświadomić, że wszystkie wyprodukowane wyroby azbestowe znalazły się w otoczeniu człowieka. Istotnym źródłem emisji pyłu wewnątrz pomieszczeń mogą być urządzenia ogrzewcze, wentylacyjne, klimatyzacyjne i izolacje zawierające azbest.

Najgroźniejsze działanie pyłów respirabilnych azbestu przypisuje się włóknom, które charakteryzują się długością $> 5 \mu\text{m}$, średnicą $< 3 \mu\text{m}$ (proporcja - długość: średnica $> 3:1$) i są wdychane z powietrzem. Mogą one wnikać głęboko do układu oddechowego i powodować groźne choroby, takie jak: pylicę azbestową (azbestozę), międzybłoniak, nowotwór płuc i oskrzeli. Schorzenia te występują u osób zawodowo narażonych na duże dawki pyłu azbestowego lub u osób narażonych para zawodowo, na ciągłą lub okresową emisję włókien i pyłu azbestowego do środowiska komunalnego.

Zanieczyszczenie powodujące choroby zawodowe, spotykane w przemyśle i przy pracach z azbestem, to kilkaset tysięcy włókien w 1 m^3 powietrza. Poziomy takich zanieczyszczeń występują np. przy pracach remontowych, przy usuwaniu wyrobów zawierających stare izolacje, natryski ognioochronne na konstrukcje stalowe budynków, podczas wymiany elementów urządzeń ciepłowniczych w energetyce.

Przy niewłaściwie prowadzonych pracach z wyrobami azbestowymi ilość włókien respirabilnych azbestu w przestrzeniach zamkniętych obiektów może przekraczać kilka, a nawet kilkanaście mln wł./ m^3 . Takie zanieczyszczenia powietrza w przeszłości występowały w zakładach wyrobów azbestowych, szczególnie przy produkcji tkanin azbestowych, także przy produkcji uszczelnień czy wyrobów azbestowo-cementowych. Dzięki technikom kontroli i ograniczeniu emisji obecnie poziomy zagrożeń zostały zmniejszone, a nawet lokalnie wyeliminowane.

Porównując szkodliwość różnych rodzajów azbestu należy zaznaczyć, że chryzotyl jest uznany za mniej groźny niż amozyt czy krokidolit. Przyjęte wielkości NDS (najwyższe dopuszczalne stężenia na stanowiskach pracy) dla różnych pyłów włóknistych, w tym azbestu, unaoczniają różnice w ich szkodliwym działaniu na organizm.

Aktualnie obowiązujące wartości NDS dla pyłów zawierających azbest:

- pyły zawierające azbest i inne materiały włókniste, z wyjątkiem krokidolitu i antygorytu włóknistego:
  - pył całkowity - 1 mg/m^3 ; - włókna respirabilne - $0,2 \text{ wł./cm}^3$,
- pyły zawierające krokidolit:
  - pył całkowity - $0,5 \text{ mg/m}^3$; - włókna respirabilne - $0,2 \text{ wł./cm}^3$.

Należy mieć świadomość, że pojęcie stężeń dopuszczalnych w przypadku azbestu (tak, jak i innych substancji rakotwórczych) jest umowne i stanowi kompromis między wymaganiami medycyny, a możliwościami techniki. Tendencją działań UE jest ograniczenie NDS do możliwego minimum.

Należy podkreślić, że działanie szkodliwe azbestu zwielokrotnia się wobec jednoczesnego narażenia organizmu na inne substancje rakotwórcze, np. węglowodory aromatyczne (szczególnie a - benzopiren), metale ciężkie, dym tytoniowy, itp.

4. CHARAKTERYSTYKA GMINY STARE BOGACZOWICE - LOKALIZACJA PROGRAMU

Gmina Stare Bogaczowice zajmuje powierzchnię $86,78 \text{ km}^2$. Położona jest w południowo-zachodniej części województwa dolnośląskiego i sąsiaduje z gminami: Czarny Bór, Marciszów, Bolków, Dobromierz, Wałbrzych, Szczawno-Zdrój, Boguszów-Gorce i Świebodzice. Wśród gmin powiatu wałbrzyskiego Gmina Stare Bogaczowice zajmuje I miejsce pod względem wielkości powierzchni i jednocześnie ma najmniej mieszkańców. Geograficznie gmina usytuowana jest w Sudetach Środkowych w obrębie dwóch jednostek: Pogórza Bolkowsko-Wałbrzyskiego oraz Gór Wałbrzyskich (masyw Trójęgarbu) na wysokości od 293 do 778 m n.p.m. Położenie gminy w sąsiedztwie dużego zespołu miejskiego ma zasadniczy wpływ na funkcjonowanie systemu społeczno-gospodarczego Gminy. Wałbrzych, jako regionalny ośrodek usługowo-przemysłowy ma wpływ na podstawowe funkcje Gminy: usługi ponadpodstawowe i usługi o charakterze regionalnym: nauka, kultura, zdrowie, oświata, rynek pracy, powiązania produkcyjne i handlowe oraz powiązania komunikacyjne. Występują ścisłe związki z sąsiednimi gminami w zakresie infrastruktury technicznej (przebieg przez obszar Gminy sieci magistralnych). Warunki przyrodnicze, w tym występowanie terenów górzystych o dużych walorach krajobrazowych i klimatycznych oraz zasobach wód mineralnych stanowią podstawę rozwoju funkcji rekreacyjnej i leczniczej.

W skład Gminy Stare Bogaczowice wchodzi 8 miejscowości zorganizowanych w 8 sołectwach, tj. Gostków, Nowe Bogaczowice, Stare Bogaczowice, Chwaliszów, Cieszów, Struga, Lubomin, Jabłów. Centrum administracyjne gminy znajduje się w Starych Bogaczowicach, w których realizowany jest pełny zakres usług podstawowych dla mieszkańców Gminy.

Tabela 2 Sołectwa wchodzące w skład Gminy Stare Bogaczowice

Lp.	Sołectwa	Liczba mieszkańców	Powierzchnia [km ²]	Gęstość zaludnienia [os/km ²]
1	Chwaliszów	454	11,65	38,97
2	Cieszów	241	5,27	45,73
3	Gostków	381	10,52	36,22
4	Jablów	415	8,11	51,17
5	Lubomin	358	7,29	49,11
6	Nowe Bogaczowice	173	5,68	30,46
7	Stare Bogaczowice	1323	27,35	48,37
8	Struga	848	10,91	77,73
RAZEM		4193	86,78	48,32

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych: Urzędu Gminy Stare Bogaczowice

Powierzchnię Gminy Stare Bogaczowice pokrywa sieć dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych. Drogi wojewódzkie mają długość 23 km, powiatowe 26 km, a gminne 17 km. Droga wojewódzka nr 375 łącząca Wałbrzych z Dobromierzem przebiega na terenie Gminy Stare Bogaczowice przez miejscowości Struga, Stare Bogaczowice i Chwaliszów, a droga nr 376 łącząca Wałbrzych z Czarnym Borem przebiega przez Strugę, Lubomin i Jabłów.

Z ogólnej powierzchni 8689 ha Gminy około 63 % stanowią użytki rolne, 31 % to lasy, pozostałe 6 % to obszary zabudowane, wody i inne tereny.

Główną rzeką odwadniającą teren Gminy jest lewobrzeżny dopływ rzeki Bystrzycy - Strzegomka z dopływem Czyżynką oraz mniejszymi strumieniami. W swoim biegu Strzegomka zasila zaporowy zbiornik wody pitnej w Dobromierzu. Część zachodnią Gminy odwadniają potoki Jabłonica i Ciekłina. Rzeki Gminy są typowymi rzekami górskimi. Charakterystyczne dla nich są duże spadki, zmienne wodostany, gwałtowne wezbrania w okresie tajania śniegu i letnich nawałnych opadów deszczu.

Część obszarów Gminy związana ze zlewnią rzeki Strzegomki, znajduje się w strefie ochrony zbiornika wody „Dobromierz”. Obszarami prawnie chronionymi są również tereny o najwyższych walorach przyrodniczych takie jak:

- Książański Park Krajobrazowy o pow. 3144 ha wraz z otuliną 6490 ha, obejmujący zasięgiem sąsiadujące gminy: Wałbrzych, Świebodzice, Świdnicę i Dobromierz, a usytuowany w przełomach rzecznych Strzegomki i Czyżynki na obszarze gminy Stare Bogaczowice obejmuje powierzchnię 501 ha,
- Obszar Chronionego Krajobrazu „Masyw Trójarbu” o pow. 2420 ha (obejmujący częściowo zasięgiem gminę Czarny Bór), z tego 1770 ha powierzchni w gminie Stare Bogaczowice,
- Obszar Chronionego Krajobrazu „Kopuły Chełmca”, o powierzchni ok 1200 ha obejmujący gminy Boguszów-Gorce, Stare Bogaczowice, Szczawno-Zdrój, Wałbrzych,
- Część Gminy sąsiadująca z obszarem miasta Szczawno Zdrój znajduje się w strefie ochrony uzdrowiska Szczawno Zdrój,
- Pomniki przyrody ożywionej: 2 dęby szypułkowe i 5 cisów, zlokalizowane w miejscowości Stare Bogaczowice obok budynków nr 161 i 128

- Obszary Natura 2000, tj. specjalne obszary ochrony siedlisk (SOO) PLH020057 Masyw Chełmca o powierzchni 1.432,4 ha i PLH020034 Dobromierz o powierzchni 1.162,1 ha oraz obszar specjalnej ochrony ptaków (OSO) PLB020010 Sudety Wałbrzysko-Kamiennogórskie o powierzchni 31.577,9 ha.

5. INFORMACJA O ILOŚCI I ROZMIESZCZENIU WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST NA TERENIE GMINY STARE BOGACZOWICE – ANALIZA WYNIKÓW INWENTARYZACJI

5.1. Stan aktualny – wyniki inwentaryzacji

W poniższej części opracowania zastosowano określenie „osoby fizyczne” i „osoby prawne”.

Osoby fizyczne - są to mieszkańcy Gminy Stare Bogaczowice: osoby fizyczne, osoby fizyczne prowadzące działalność, osoby posiadające tytuł prawny do budynku zlokalizowanego na terenie Gminy pokrytego wyrobami azbestowymi lub będące właścicielami nieruchomości, na terenie której są wyroby zmagazynowane luzem.

Osoby prawne – jednostki organizacyjne, które należy uznać za osoby prawne, wynika z przepisów szczególnych. Osobami prawnym są spółka z o.o. oraz spółka akcyjna, stowarzyszenia zarejestrowane w KRS, kościoły, uczelnie wyższe, przedsiębiorstwa państwowe, fundacje, spółdzielnie czy partie polityczne. Oprócz tego osobą prawną jest również Skarb Państwa, którego osobowość stanowi bezpośrednio art. 33 Kodeksu cywilnego. W odróżnieniu od pozostałych osób prawnych nie uznaje się go za jednostkę organizacyjną.

Według zaktualizowanej Bazy Azbestowej na koniec lipca 2018 r. roku na obszarze Gminy Stare Bogaczowice miejsca występowania azbestu zlokalizowane są na 107 posesjach osób fizycznych i prawnych. Zewidencjonowano 248 obiekty i 27 miejsc z wyrobami zawierającymi azbest zdemontowany i zmagazynowany. Różnice w ilościach posesji i lokalizacji wynikają z faktu, iż na wielu posesjach zlokalizowanych jest po kilka obiektów pokrytych wyrobami zawierającymi azbest, dla którego sporządzona została osobna ocena stanu technicznego.

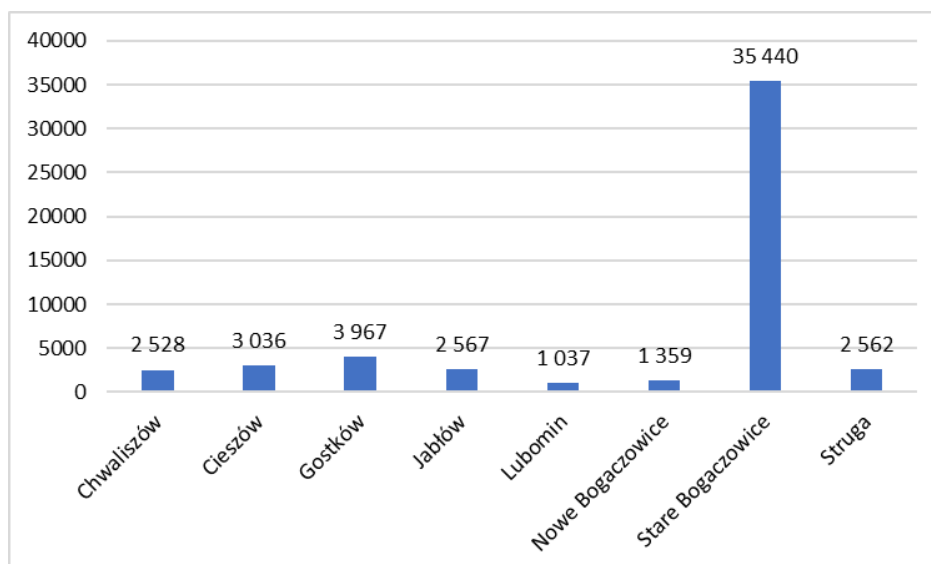
Łączną powierzchnię zinwentaryzowanych wyrobów zlokalizowanych na terenach należących do osób fizycznych i prawnych oszacowano na około 52 496 m², co po przeliczeniu według przelicznika Bazy Azbestowej daje 577,453 Mg. Należy pamiętać, iż przelicznik Bazy Azbestowej to 11, czyli 1 m² waży 11 kg, natomiast w rzeczywistości waga 1 metra kwadratowego płyt płaskich to około 13-14 kg, natomiast płyt falistych to około 17-19 kg. Licząc średnio po około 16 kg zinwentaryzowana powierzchnia to około 839,936 Mg.

Tabela 3 Ilość wyrobów zawierających azbest w obiektach będących własnością osób fizycznych i prawnych

Lp.	Sołectwa	Ilość w kg	Ilość w m ²	Liczba obiektów w szt.
1	Chwaliszów	27809	2528	32
2	Cieszów	33398	3036	34
3	Gostków	43635	3967	23
4	Jablów	28237	2567	13
5	Lubomin	11407	1037	13
6	Nowe Bogaczowice	14949	1359	15
7	Stare Bogaczowice	389836	35440	111
8	Struga	28182	2562	34
Razem		577453	52496	275

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest zlokalizowany na terenie Gminy Stare Bogaczowice, przeprowadzonej w maju-czerwcu 2018 r.

Rysunek 1 Powierzchnia wyrobów zawierających azbest należących do osób fizycznych i prawnych znajdujących w poszczególnych miejscowościach Gminy Stare Bogaczowice (m²)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest zlokalizowany na terenie Gminy Stare Bogaczowice, przeprowadzonej w maju-czerwcu 2018 r.

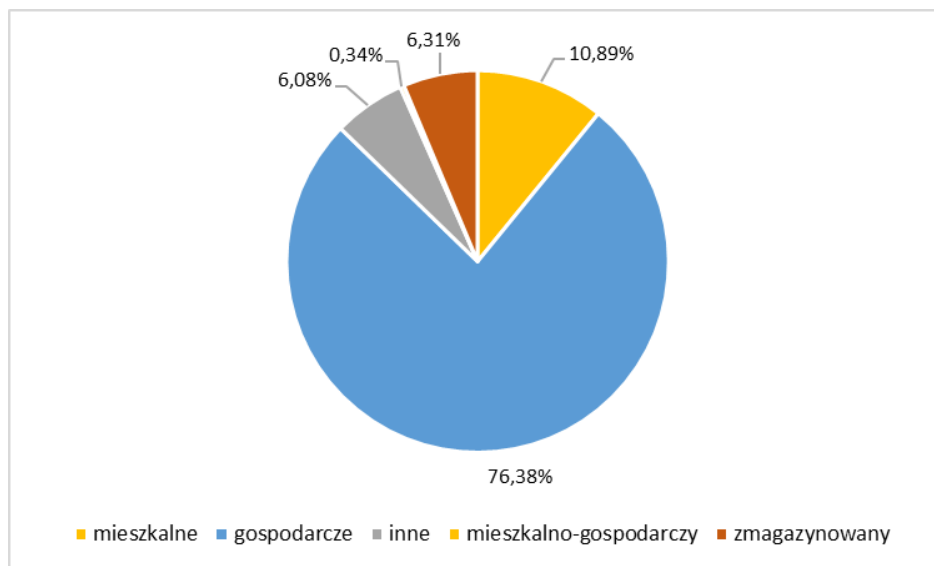
Wśród pokryć azbestowych zlokalizowanych na posesjach osób fizycznych i prawnych najwięcej jest na terenie miejscowości Stare Bogaczowice (67,5%), Gostków (7,6%), Cieszów (5,8%), Jablów i Struga (po 4,9%), Chwaliszów (4,8%), Nowe Bogaczowice (2,6%), Lubomin (2,0%). Rozmieszczenie nieruchomości, na których zlokalizowane są wyroby zawierające azbest, wynika z ilości gospodarstw położonych na obszarze poszczególnych miejscowości, jak również z rodzaju obiektu (budynki mieszkalne, gospodarcze, przemysłowe, inne tzn. wiaty, kojce dla zwierząt).

Wyroby azbestowe zewidencjonowane u osób fizycznych i prawnych zabudowane były:

- w 10,89% na budynkach mieszkalnych (na 30 obiektach – 5718 m², co stanowi 62,9 Mg),
- w 76,38% na budynkach gospodarczych (na 173 obiektach – 40096 m², co stanowi 441,0 Mg),
- w 6,08% na innych zabudowaniach takich jak wiaty, altanki, przykrycia itp. (na 44 obiektach – 3191 m², co stanowi 35,1 Mg),
- w 0,34% na budynku mieszkalno-gospodarczym (na 1 obiekcie – 178,2 m², co stanowi 2,0 Mg),
- w 6,31% zmagazynowany, składowany (na 27 nieruchomościach – 3314 m², co stanowi 36,4 Mg).

Należy zwrócić uwagę, iż na niektórych posesjach wyroby azbestowe zlokalizowane są zarówno na budynkach mieszkalnych jak i na budynkach gospodarczych.

Rysunek 2 Wyroby zawierające azbest zlokalizowane na budynkach mieszkalnych, gospodarczych i innych na terenie Gminy Stare Bogaczowice

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest zlokalizowany na terenie Gminy Stare Bogaczowice, przeprowadzonej w maju-czerwcu 2018 r.

Analizując zewidencjonowane wyroby azbestowe osób fizycznych i prawnych podczas inwentaryzacji w terenie, obliczono, iż 76,38% znajdują się na dachach budynków gospodarczych, 10,89% na dachach budynków mieszkalnych, 6,08% na obiektach inne tj. wiaty, przykrycie desek lub innych elementów, kojce dla zwierząt, altany, 6,31% wyrobów zostało zmagazynowane oraz 0,34% na budynku mieszkalno-gospodarczym. Poniżej w tabeli przedstawiono wyniki inwentaryzacji uwzględniając rodzaj wyrobów azbestowych.

Tabela 4 Ilość wyrobów zawierających azbest w obiektach będących własnością osób fizycznych i prawnych

Lp.	Rodzaj wyrobu	Ilość obiektów pokrytych wyrobami azbestowymi	Ilość zinwentaryzowanych wyrobów zawierających azbest [Mg]	Ilość zinwentaryzowanych wyrobów zawierających azbest [m ²]
1	Płyty płaskie cementowo - azbestowe	6	10,1	901
2	Płyty faliste cementowo - azbestowe	269	567,4	51595

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest zlokalizowany na terenie Gminy Stare Bogaczowice, przeprowadzonej w maju-czerwcu 2018 r.

Jak wynika z tabeli powyżej ilość wyrobów azbestowych w postaci płyt płaskich stanowi 2%, natomiast płyty faliste 98%. Na kilku posesjach występują dwa rodzaje wyrobów azbestowych: płyty faliste i płaskie. Nie zinwentaryzowano innych wyrobów azbestowych tj. rur wodociągowych, elementów izolacji itp.

5.1.1. Wyniki inwentaryzacji osób fizycznych

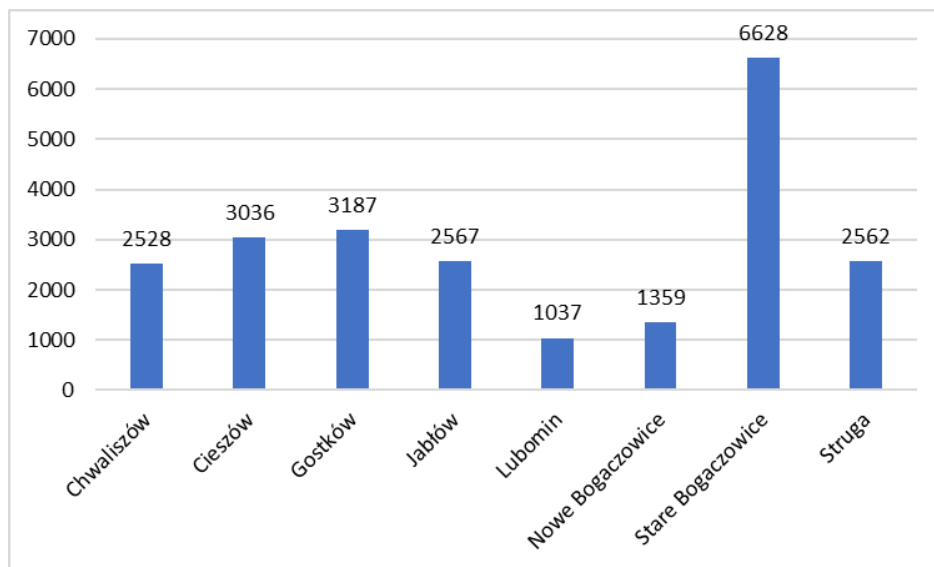
Według zaktualizowanej Bazy Azbestowej na obszarze Gminy Stare Bogaczowice miejsca występowania azbestu należących do osób fizycznych zlokalizowane są na 222 obiektach oraz w 27 miejscach z wyrobami zawierającymi azbest zdemontowany i zmagazynowany.

Łączną powierzchnię zinwentaryzowanych wyrobów zlokalizowanych na terenie należącym do osób fizycznych oszacowano na około 22 904,5 m², co po przeliczeniu według przelicznika Bazy Azbestowej daje 251,9 Mg. Wyroby zawierające azbest należące do osób fizycznych stanowią 45% wszystkich wyrobów na terenie gminy.

Tabela 5 Ilość wyrobów zawierających azbest w obiektach będących własnością osób fizycznych

Lp.	Sołectwa	Ilość w kg	Ilość w m ²	Liczba obiektów w szt.
1	Chwaliszów	27809,1	2528	32
2	Cieszów	33398,2	3036	34
3	Gostków	35057	3187	22
4	Jablów	28237	2567	13
5	Lubomin	11407	1037	13
6	Nowe Bogaczowice	14949	1359	15
7	Stare Bogaczowice	72903,6	6628	86
8	Struga	28182	2562	34
Razem		251942,9	22904	249

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest zlokalizowany na terenie Gminy Stare Bogaczowice, przeprowadzonej w maju-czerwcu 2018 r.

Rysunek 3 Powierzchnia wyrobów zawierających azbest należących do osób fizycznych znajdujących w poszczególnych miejscowościach Gminy Stare Bogaczowice (m²)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest zlokalizowany na terenie Gminy Stare Bogaczowice, przeprowadzonej w maju-czerwcu 2018 r.

Wśród pokryć azbestowych zlokalizowanych na posesjach osób fizycznych i prawnych najwięcej jest na terenie miejscowości Stare Bogaczowice (28,9%), Gostków (13,9%), Cieszów (13,3%), Jabłów i Struga (11,2%), Chwaliszów (11,0%), Nowe Bogaczowice (5,9%), Lubomin (4,5%). Rozmieszczenie nieruchomości, na których zlokalizowane są wyroby zawierające azbest, wynika z ilości gospodarstw położonych na obszarze poszczególnych miejscowości, jak również z rodzaju obiektu (budynki mieszkalne, gospodarcze, przemysłowe, inne tzn. wiaty, kojce dla zwierząt).

Wyroby azbestowe zewidencjonowane u osób fizycznych i prawnych zabudowane były:

- w 24,96% na budynkach mieszkalnych (na 30 obiektach – 5718 m², co stanowi 62,9 Mg),
- w 45,86% na budynkach gospodarczych (na 147 obiektach – 10505 m², co stanowi 115,6 Mg),
- w 13,93% na innych zabudowaniach takich jak wiaty, altanki, przykrycia itp. (na 44 obiektach – 3191 m², co stanowi 35,1 Mg),
- w 0,78% na budynku mieszkalno-gospodarczym (na 1 obiekcie – 178,2 m², co stanowi 2,0 Mg),
- w 14,47% zmagazynowany, składowany (na 27 nieruchomościach – 3314 m², co stanowi 36,4 Mg).

Należy zwrócić uwagę, iż na niektórych posesjach wyroby azbestowe zlokalizowane są zarówno na budynkach mieszkalnych jak i na budynkach gospodarczych.

Poniżej w tabeli przedstawiono wyniki inwentaryzacji uwzględniając rodzaj wyrobów azbestowych należących do osób fizycznych.

Tabela 6 Rodzaj wyrobów zawierających azbest na obiektach będących własnością osób fizycznych

Lp.	Rodzaj wyrobu	Ilość obiektów pokrytych wyrobami azbestowymi	Ilość zinwentaryzowanych wyrobów zawierających azbest [Mg]	Ilość zinwentaryzowanych wyrobów zawierających azbest [m ²]
1	Płyty płaskie cementowo - azbestowe	6	9,9	900,5
2	Płyty faliste cementowo - azbestowe	243	242,0	22 004,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest zlokalizowany na terenie Gminy Stare Bogaczowice, przeprowadzonej w maju-czerwcu 2018 r.

Jak wynika z tabeli powyżej ilość wyrobów azbestowych w postaci płyt płaskich stanowi 4%, natomiast płyty faliste 96%. Na kilku posesjach występują dwa rodzaje wyrobów azbestowych: płyty faliste i płaskie. Nie zinwentaryzowano innych wyrobów azbestowych tj. rur wodociągowych, elementów izolacji itp.

5.1.2. Wyniki inwentaryzacji osób prawnych

Według zaktualizowanej Bazy Azbestowej na obszarze Gminy Stare Bogaczowice miejsce występowania azbestu należące do osoby prawnej zlokalizowane jest na obiektach Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej im. „Przyszłość” w Starych Bogaczowicach oraz spółki Aktiv Sp. z o.o.

Łączną powierzchnię zinwentaryzowanych wyrobów zlokalizowanych na terenie należącym do osób prawnych oszacowano na około 29 592 m², co po przeliczeniu według przelicznika Bazy Azbestowej daje 325,510 Mg. Wyroby zawierające azbest należące do osób prawnych stanowią 55% wszystkich wyrobów na terenie gminy.

Wyroby azbestowe w postaci płyt falistych stanowią 100% i zlokalizowane są na 26 obiektach gospodarczych. Nie zinwentaryzowano innych wyrobów azbestowych tj. rur wodociągowych, elementów izolacji itp.

5.2. Ocena stanu technicznego i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest (na podstawie przeprowadzonej inwentaryzacji oraz danych przekazanych przez administratorów budynków mieszkalnych)

Stan techniczny wyrobów zawierających azbest zabudowanych w posesjach i obiektach gospodarczych będących własnością osób fizycznych i prawnych oszacowano na podstawie wizji lokalnej i oględzin obiektów. Z oceny tej wynika, że są to w większości wyroby starsze niż 20 lat, w części bez powłok zabezpieczających.

Tabela 7 Ocena stanu technicznego wyrobów zawierających azbest w obiektach będących własnością osób fizycznych i prawnych

Stopień pilności	Ilość obiektów [szt.]	Powierzchnia materiałów [m ²]	Ilość materiałów [Mg]
I stopień pilności	3	82	0,902
II stopień pilności	3	363	3,395
III stopień pilności	269	52051	572,556

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest zlokalizowany na terenie Gminy Stare Bogaczowice, przeprowadzonej w maju-czerwcu 2018 r.

Z zestawień zamieszczonych powyżej wynika, iż 99,15% wyrobów zawierających azbest zlokalizowanych na terenie Gminy Stare Bogaczowice należy do III stopnia pilności (następna ocena stanu technicznego do 2020 r.), 0,59% należy do II stopnia pilności i ponowna ocena ich dalszych możliwości użytkowania zostanie przeprowadzona za rok. Natomiast 0,16% wyrobów zawierających azbest wymaga natychmiastowego działania i usunięcia, unieszkodliwienia, tj. około 1 Mg co stanowi 82 m².

6. ZASADY POSTĘPOWANIA Z ODPADAMI ZAWIERAJĄCYMI AZBEST

6.1. Ogólne zasady postępowania z wyrobami zawierającymi azbest

Azbest, jako materiał niebezpieczny podlega szczególnemu traktowaniu. Odpady zawierające azbest powinny być utylizowane w odpowiednio do tego celu przystosowanych miejscach (składowiskach).

W zakresie sposobu użytkowania i warunków usuwania wyrobów zawierających azbest obowiązują następujące przepisy:

- Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. z 2004 r., nr 71, poz. 649) zmienione Rozporządzeniem Ministra Gospodarki z dnia 5 sierpnia 2010 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. z 2010 r., nr 162, poz. 1089) - Rozporządzenia te nakładają na właściciela nieruchomości, na której zlokalizowane są wyroby zawierające azbest do:
  - prowadzenia okresowej kontroli stanu tych wyrobów,
  - sporządzania sprawozdania z tych kontroli w postaci tzw. „oceny stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest”,
  - przekazywania wyników kontroli organowi nadzoru budowlanego.

Ponadto w celu bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest właściciel nieruchomości winien:

- zabezpieczyć przez zabudowę przestrzeń, na której znajdują się wyroby azbestowe lub poprzez pokrycie wyrobów szczelną powłoką,

- wyeliminować wszelkie prace związane z obróbką mechaniczną przy pracach zabezpieczających.

W przypadku podjęcia decyzji o zabezpieczeniu lub usunięciu wyrobów zawierających azbest winien:

- zgłosić prace do właściwego organu administracji architektoniczno – budowlanej.

Wykonawca prac polegających na zabezpieczeniu lub usuwaniu wyrobów zawierających azbest zobowiązany jest do:

- posiadania odpowiednich zezwoleń/pozwoleń/decyzji w zakresie gospodarowania odpadami niebezpiecznymi (zgodnie z obowiązującą ustawą o odpadach),
- przeszkolenia wszystkich pracowników zatrudnionych przy pracach związanych z zabezpieczaniem lub usuwaniem wyrobów zawierających azbest w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz przestrzegania procedur dotyczących bezpiecznego postępowania,
- opracowania szczegółowego planu prac usuwania wyrobów zawierających azbest,
- posiadania niezbędnego wyposażenia technicznego i socjalnego zapewniającego prowadzenie prac zgodnie z ustalonym planem oraz zabezpieczeń pracowników i środowiska przed narażeniem na działanie azbestu,
- zgłoszenia planowanych prac właściwemu organowi nadzoru budowlanego, właściwemu inspektorowi sanitarnemu oraz właściwemu okręgowemu inspektorowi pracy – w terminie co najmniej 7 dni przed przystąpieniem do prac.

Ponadto wykonawca prac winien:

- izolować od otoczenia obszar prac, przez zastosowanie osłon zabezpieczających przenikanie azbestu do środowiska,
- ogrodzić teren prac z zachowaniem bezpiecznej odległości od traktów komunikacyjnych dla osób pieszych,
- umieścić w strefie prac tablice informacyjne (informujące o azbeście),
- zastosować środki techniczne ograniczające do minimum emisje azbestu do środowiska.

Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 14 października 2005 roku w sprawie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy przy zabezpieczaniu i usuwaniu wyrobów zawierających azbest oraz programu szkolenia w zakresie bezpiecznego użytkowania takich wyrobów (Dz. U. z 2005 roku Nr 216 poz. 1824):

Rozporządzenie to szczegółowo określa sposób postępowania oraz obowiązki wykonawcy prac związanych z zabezpieczeniem bądź usunięciem wyrobów zawierających azbest w zakresie organizacji terenu prac, bezpieczeństwa pracowników i środowiska.

6.2. Zakres bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest

Podstawą bezpiecznego postępowania z materiałami zawierającymi azbest jest eliminacja lub co najmniej minimalizacja ryzyka emisji włókien azbestu do atmosfery. Zatem dopuszczalna jest eksploatacja materiałów zawierających azbest w dobrym stanie technicznym, o nieuszkodzonej powierzchni, ewentualnie odpowiednio zabezpieczonej. Prawo zakłada dwie metody zabezpieczenia. Pierwsza metoda polega na odizolowaniu wyrobów od otoczenia poprzez obudowanie ich pyłoszczelną przegrodą wykonaną np. ze sklejk lub płyt gipsowych. Druga metoda – kapsulacja – to pokrycie powierzchni przedmiotowych wyrobów specjalnymi substancjami impregnującymi uniemożliwiającymi kruszenie lub tworzącymi powłoki na powierzchni materiałów, zabezpieczające przed odrywaniem się zewnętrznych cząstek wyrobu – włókien azbestu do otoczenia. Czas użytkowania prawidłowo zabezpieczonych płyt azbestowo-cementowych określony został przez producentów na 30 lat. Miało to niewątpliwie znaczenie przy ustalaniu ostatecznego terminu realizacji oczyszczenia kraju z azbestu, wyznaczonego na 31 grudnia 2032 roku. Regulacje prawne od 25 stycznia 2011 roku zakładają dwa wyjątki od ostatecznego terminu eliminacji azbestu:

1. Przewiduje się możliwość wykorzystywania bez ograniczeń czasowych dróg utwardzonych odpadami azbestowymi przed wejściem w życie zakazu ich stosowania, po trwałym zabezpieczeniu przed emisją włókien azbestu. Stan drogi zabezpieczonej podlega stałej kontroli.
2. Zdecydowano również o możliwości pozostawienia w ziemi bez ograniczeń czasowych rur azbestowo – cementowych i elementów wyłączonych z użytkowania instalacji ciepłowniczych, wodociągowych, kanalizacyjnych i elektroenergetycznych podziemnych w przypadku, gdy ich usytuowanie nie naraża na kontakt człowieka. Występowanie rur a – c pod powierzchnią ziemi nie powoduje emisji, więc nie stwarza żadnego zagrożenia, które z kolei z pewnością miałoby miejsce podczas próby ich usuwania.

Z uwagi na powszechne występowanie wyrobów azbestowych i wynikające z tego zagrożenia, ich dalsze użytkowanie wiąże się ze stałą kontrolą oraz spełnianiem nałożonych prawem obowiązków przez właścicieli, zarządców lub użytkowników obiektów z zabudowanym azbestem.

Jednym ze zobowiązań jest przeprowadzanie kontroli stanu technicznego wyrobów zawierających azbest. Pierwszej oceny należało dokonać w terminie do 15 maja 2005 roku zgodnie z obowiązującym wówczas prawem. Właściciele lub zarządcy, którzy spełnili ten obowiązek – sporządzają kolejne „*Oceny stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest*” w terminach wynikających z warunków poprzedniej „*Oceny...*” – tzn.: do 5-ciu lat, – jeżeli wyroby zawierające azbest są w dobrym stanie technicznym, do 1-go roku, – jeżeli przy poprzedniej „*Ocenie stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest*” ujawnione zostały drobne (do 3% powierzchni wyrobów) uszkodzenia lub do 30 dni od przeprowadzenia prac zabezpieczających wyroby. Zabudowane materiały budowlane, które posiadały lub posiadają duże i widoczne uszkodzenia – powinny zostać bezzwłocznie usunięte. Sporządzony dokument powinien być przechowywany do czasu wykonania następnej oceny. Arkusz „*Oceny stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest*” stanowi załącznik do niniejszego opracowania.

Właściciel lub zarządca zobowiązany jest również do przeprowadzenia inwentaryzacji (spisu z natury) wyrobów zawierających azbest. Wyniki inwentaryzacji powinny służyć do sporządzenia stosownej informacji, którą osoby fizyczne są zobowiązane przekazywać wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta – właściwemu dla miejsca znajdowania się budynku, budowli, instalacji lub urządzenia oraz terenu z wyrobami zawierającymi azbest. Informacje przedkłada się corocznie do 31 marca, celem wykazania ewentualnych zmian w ilości posiadanych wyrobów zawierających azbest – co pozwoli na ocenę zagrożenia dla ludzi i środowiska w danym rejonie. Wzór „*Informacji o wyrobach zawierających azbest*” stanowi załącznik do niniejszego opracowania.

Instalacje lub urządzenia zawierające azbest bądź pomieszczenia, w których one się znajdują oraz użytkowane bez zabezpieczenia drogi i pozostawione w ziemi wyłączone z użytkowania rury azbestowo – cementowe należy oznakować odpowiednim znakiem ostrzegawczym dla azbestu.

Ponadto, dla każdego pomieszczenia, w którym znajdują się instalacje lub urządzenia zawierające azbest właściciel lub zarządca powinien opracować plan kontroli jakości powietrza (monitoringu), a jego wyniki uwzględnić przy dalszej eksploatacji lub usuwaniu wyrobów zawierających azbest. Wskazane jest również opracowanie wspomnianego planu kontroli dla wyrobów zawierających azbest o gęstości objętościowej mniejszej niż 1000 kg/m^3 (tzw. „miękkie”), lub zawierających azbest krokidolit, a także jeżeli istnieje uzasadniona obawa dużej emisji azbestu do środowiska. Przez cały czas użytkowania wyrobów zawierających azbest w obiekcie lub nieruchomości, właściciel lub zarządca ma obowiązek przeprowadzania bieżącej kontroli stanu oraz konserwacji tych wyrobów. Pracownicy dokonujący takich prac i czynności powinni być odpowiednio przeszkoleni w zakresie bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest, a także odpowiednio wyposażeni we właściwą odzież i środki ochronne.

6.3. Ogólne zasady postępowania przy pracach naprawczych oraz demontażu wyrobów zawierających azbest

Dotychczasowe doświadczenia wskazują, że pewna część prac polegających na usuwaniu z budynków mieszkalnych elewacyjnych płyt azbestowo-cementowych, wykonywana jest na życzenie mieszkańców, bez wcześniejszego rozpoznania zagrożeń i rzeczywistej potrzeby takich prac. Dochodzi więc do sytuacji, w której wyroby z azbestocementu są usuwane w niewłaściwy sposób. Już sama destrukcja powierzchni płyt azbestowo-cementowych przy użyciu szczotki drucianej, stosowanej dla oczyszczenia powierzchni płyt, w zależności od siły docisku i spoistości ścieranej płyty powodować może zanieczyszczenie od 1.000 do powyżej 50.000 wł/m^3 . Brak uszczelnienia otworów okiennych i inne błędy w organizacji pracy gwarantują przedostawanie się wytworzonych podczas demontażu pyłów azbestu do wnętrza budynku.

Można więc wyrazić opinię, że większe zagrożenie pyłami azbestu powoduje nieumiejętny demontaż wyrobów z azbestem, niż właściwa eksploatacja tych wyrobów.

Przyjmuje się, że wyroby zawierające azbest w budynku nie są automatycznie zagrożeniem dla jego mieszkańców, więc nie powinny być bezwzględnie usuwane z obiektu. Usuwanie tych wyrobów nieodłącznie związane jest z pewnym ich uszkodzaniem w trakcie demontażu, a więc ryzykiem przejściowego wzrostu zanieczyszczenia powietrza pyłami azbestu w strefach pracy (pośrednio wokół budynku lub w jego wnętrzu). Ryzyko to powinno być minimalizowane przez

„wyspecjalizowanych wykonawców” i specjalistyczne, a więc kosztowne techniki pracy. Jednak „oszczędna” i jednocześnie „bezpieczna” forma realizacji prac nie jest możliwa. Z tego względu decydujące znaczenie ma odpowiednia kwalifikacja wyrobów pod względem bezpieczeństwa i prawidłowa ocena, kiedy należy je usunąć.

Wśród sposobów eliminacji zagrożeń, które przewiduje się dla budynków z wyrobami azbestowymi, wyróżnia się następujące główne kierunki działań:

- 1 Całkowite usunięcie wyrobów - jest to kosztowne, ale radykalne rozwiązanie problemu, wymaga specjalistycznych narzędzi, stwarza nowe problemy - wytworzenie „niebezpiecznych odpadów” oraz powoduje okresowo wzrost pyłów azbestu w otoczeniu, których minimalizacja wymaga zaangażowania kosztownej techniki. „Usuwanie wyrobów zawierających azbest” nie może być „zasadą”, wyborem stosowanym jako rozwiązanie „ogólne” dla wszystkich sytuacji (ze względów ekonomicznych, a także ograniczonych możliwości gospodarowania i składowania odpadów), zatem polecane byłoby „rozłożenie” tego sposobu postępowania w czasie.
- 2 Impregnowanie wyrobów z azbestem - pomalowanie wyrobów odnosić się może wyłącznie do wyrobów we względnie dobrej kondycji technicznej. Polecane może być np. dla tych wyrobów, które mogą przenieść dodatkowe zwiększenie ciężaru, których powierzchnia jest czysta lub może być odczyszczona i może przyjąć powłokę ochronną. Metodą tą powinny być objęte wyroby azbestowo-cementowe, będące w dobrym stanie „technicznym” w obiektach, które nie wymagają termo-modernizacji. Opisywane postępowanie jest rozwiązaniem tymczasowym, które jednocześnie „przesuwa” problem „azbestu” w czasie, a nie rozwiązuje go całkowicie, gdyż wyrób azbestowy pozostaje w budynku, zobowiązując właściciela do okresowych przeglądów („ocen”) tego wyrobu. Na Zachodzie powszechnie stosuje się to rozwiązanie dla przedłużenia żywotności zarówno wyrobów azbestowo-cementowych będących w dobrej kondycji technicznej, czekając na zużycie wyrobów, planowany większy remont, jak też w obiektach przemysłowych azbestowych dla konserwacji izolacji, wyrobów azbestowych „miękkich”. Co do pokryć dachowych z „eternitu”, najmłodsze wyroby montowano zgodnie z prawem jeszcze na przełomie 1998/9 roku, jest więc nieco inaczej niż na Zachodzie (nie akcentując nadmiernie różnicy wyposażenia wykonawców robót i przeznaczanych na ten cel środków). Formalnie, impregnację wyrobów „miękkich” należy stosować jako rozwiązanie doraźne, używając preparatów „względnie penetrujących”, a posiadających aprobatę techniczną ITB. Założyć jednocześnie trzeba, że wyroby te, mimo impregnacji, w określonej perspektywie czasowej zostaną usunięte.
- 3 Stosowanie barier pyłowych - stosowanie barier pyłowych ze ścianek działowych, szczelnych sufitów podwieszanych, oddzielających hermetycznie wyroby z azbestem od otoczenia. Rozwiązanie to, podobnie jak rozwiązanie z punktu 2 jest doraźnym zmniejszeniem zagrożeń, przesuwa ono problem w czasie, umożliwiając eksploatację obiektu bez kosztownych prac specjalistycznych polegających na usuwaniu wyrobu. Ma ono większe zastosowanie w obiektach przemysłowych, w Polsce na ogół nie jest ono popularne.

W odniesieniu do wyboru tych metod, w szczególności zaś sposobów zabezpieczania wyrobów zawierających azbest, uznać należy, że żaden przepis prawny nie został tu przyjęty, a ogólną przesłanką kwalifikowania wyrobów do „niezwłocznego usunięcia lub dalszej ich eksploatacji” jest wynik „oceny” wyrobu. Przygotowana „ocena” nie orzeka o wyborze prac naprawczych.

Decyzję, co do szczegółowych metod wyboru postępowania należałoby podjąć po uwzględnieniu bardzo wielu czynników skłaniających się na: stan wyrobów, warunków jego eksploatacji, kalkulację kosztów prawidłowo wykonanych prac „naprawczych” lub ich demontażu.

Z dużym przybliżeniem, które ma wyjaśnić podejście do problemu, a nie stanowi zarazem uniwersalnego rozwiązania, można przyjąć, że: wyroby „twarde” (azbestowo-cementowe) zastosowane na zewnątrz budynków, o ile spełniają swoją funkcję (np. pokrycie dachowe jest szczelne, elewacja nie jest spękana) mogą być pozostawione w obiekcie bez usuwania, ale powinny być pokryte odpowiednimi powłokami ochronnymi (o ile wcześniej tego nie uczyniono). Dotyczy to sytuacji, gdy budynek posiada wystarczającą warstwę izolacji cieplnej, spełniając aktualne wymagania normowe. Jeśli wymagań izolacji cieplnej obiekt nie spełnia, a elewacja jest w dobrym stanie technicznym, właściciel sam powinien zdecydować, czy w ramach czekającej go termomodernizacji, może ponieść dodatkowe koszty związane z usunięciem i unieszkodliwieniem posiadanych wyrobów azbestowych. Sytuacja wydaje się oczywista, gdy opisywana elewacja jest technicznie zużyta, a termiczna izolacyjność ścian niewystarczająca - po usunięciu elewacji wykonać należy termomodernizację. Wyroby tzw. „miękkie” np. izolacje azbestowe, tektury, sznury itp. oraz wyroby znajdujące się wewnątrz obiektów (kontaktujące się z powietrzem wewnętrznym), zwłaszcza wyroby w obiektach przeznaczonych na pobyt stały - zazwyczaj uzyskują tak dużą liczbę punktów we wspomnianych „ocenach”, że należy je z obiektów usunąć.

Zgodnie z obowiązującymi w Polsce przepisami do zabezpieczeń wyrobów budowlanych zawierających azbest powinny być stosowane środki impregnujące, które uzyskały aprobatę techniczną ITB:

- ZUAT-15A/1.12/2002 „Wyroby do zabezpieczania elewacyjnych i dachowych płyt azbestowo-cementowych w istniejących obiektach budowlanych”
- ZUAT-15A/1.13 „Wyroby do zabezpieczania zawierających azbest elementów istniejących obiektów budowlanych (z wyjątkiem elewacyjnych i dachowych płyt azbestowo-cementowych)”.

7. WSKAZANIE MOŻLIWOŚCI I ŹRÓDEŁ FINANSOWANIA

7.1. Oszacowanie kosztów usunięcia azbestu z obiektów budownictwa indywidualnego

Na ogólne koszty likwidacji azbestu składają się różne elementy, wynikające z poszczególnych etapów działań, jakie należy wykonać dla bezpiecznego i zgodnego z przepisami prawnymi rozwiązania problemu. Do takich etapów należą:

- fizyczny demontaż rozbiórka obiektów (lub ich części), w których występują materiały zawierające azbest,

- magazynowanie powstałych odpadów w miejscu demontażu lub w punkcie zbiorczym ustalonym na czas prac w rejonie ich prowadzenia,
- transport stosownie zabezpieczonych odpadów przez odpowiednio przystosowane pojazdy posiadające atest ADR. Transport odbywa się na trasie miejsca wytworzenia – miejsca magazynowania – miejsca ostatecznej utylizacji (składowania),
- składowanie odpadów niebezpiecznych – utylizacja.

Koszty usunięcia wyrobów azbestowych oszacowano na podstawie informacji uzyskanych od specjalistycznych firm zajmujących się kompleksowo demontażem wyrobów zawierających azbest i usunięciem odpadów azbestowych (transport do miejsca unieszkodliwiania).

Z uzyskanych informacji wynika, że całkowity koszt usunięcia wyrobów azbestowych – demontaż, transport, składowanie waha się w granicach 25-50 zł za m² wyrobów azbestowych. Skala kosztów wynika z wielu czynników, między innymi od miejsca zabudowania wyrobów azbestowych, wysokości obiektu, rodzaju i ilości demontowanych elementów. Np. demontaż, pakowanie, transport i unieszkodliwianie pokryć dachowych z płyt azbestowo-cementowych (eternitu) oraz płyt osłonowych wynosi średnio około 30 zł za 1 m². Skuwanie natrysku azbestowo-cementowego (torkretu) jest już znacznie droższe (35 do 75 zł za 1 m²). Ceny powyższe obejmują wszystkie czynności związane z usuwaniem azbestu i z reguły mogą być negocjowane. W sprzyjających warunkach, w zależności od warunków lokalnych, możliwe są upusty w wysokości nawet 20-25%. Te, stosunkowo wysokie ceny wynikają z warunków, jakie musi spełniać przedsiębiorca usuwający azbest oraz nakładów z tym związanych. Składają się na nie koszty związane m.in. z uzyskaniem odpowiednich decyzji, specjalistycznym szkoleniem pracowników, przygotowaniem i zabezpieczeniem miejsca pracy, środkami ochrony osobistej dla pracowników oraz specjalistycznych narzędzi i materiałów stosowanych w pracach remontowych. Ponadto nadzór nad pracami musi być prowadzony przez specjalistów, a ewentualne badania potwierdzające prawidłowość wykonania prac wykonane przez laboratoria akredytowane. Także odpady do transportu muszą być bardzo dobrze zabezpieczone i oznakowane w specjalny sposób, a sam transport może być dokonany wyłącznie przez firmę posiadającą odpowiednie zezwolenie. Wszystko to generuje znacznie wyższe koszty niż w przypadku typowych prac budowlanych. Istotnym składnikiem ceny są koszty składowania. Jedyną dopuszczalną formą ostatecznego unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest jest składowanie na składowiskach odpadów niebezpiecznych lub na wydzielonych częściach składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne. Ze względu na określone przepisami warunki składowania koszty są stosunkowo wysokie i w zależności od ilości składowanych odpadów wynoszą najczęściej od 200 do 400 zł za tonę.

Cena ta musi uwzględniać relatywnie wysokie opłaty za umieszczenie odpadów na składowisku, wnoszone na konto urzędów marszałkowskich, jako opłaty za korzystanie ze środowiska. Należy wyraźnie stwierdzić, że prawidłowe spełnienie warunków określonych przepisami jest kosztowne. W tej sytuacji, podejmując decyzję o usunięciu wyrobów zawierających azbest należy znaleźć odpowiednią firmę oraz źródła finansowania inwestycji.

ODLEGŁOŚCI:

Województwo dolnośląskie:

Składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w Trzebczu, zarządca: Przedsiębiorstwo Gospodarki Miejskiej Sp. z o.o. 59-100 Polkowice, ul. Dąbrowskiego 2 tel. 76 846 29 11 – oddalone jest od Gminy Stare Bogaczowice o około 100 km.

Województwo lubuskie

Składowisko odpadów zawierających azbest, Chróścik Gm. Gorzów Wlkp., zarządca: Zakład Utylizacji Odpadów Sp. z o.o., 66-400 Gorzów Wielkopolski, ul. Teatralna 49 tel. 95 722 53 85 – oddalone jest od Gminy Stare Bogaczowice o około 200 km.

Województwo wielkopolskie:

Składowisko odpadów niebezpiecznych, Konin, zarządca: Zakład Utylizacji Odpadów Sp. z o.o., 62-510 Konin, ul. Sulańska 11 tel. 63 249 36 24 – oddalone jest od Gminy Stare Bogaczowice o około 200 km.

Do dalszego oszacowania kosztów usunięcia wyrobów azbestowych z obiektów budownictwa indywidualnego przyjęto przeciętny koszt na poziomie:

- Średni koszt demontażu, transportu 1 m² pokryć dachowych zawierających azbest wynosi 7,50 zł/m² (około 380 zł/Mg),
- Średni koszt składowania na składowisku: 400 zł/1 Mg odpadu.

W związku z powyższym sumaryczne koszty usunięcia 1 Mg przedmiotowych wyrobów mogą się kształtować na poziomie około 780 zł/Mg.

Szacunkowe całkowite koszty usunięcia płyt azbestowo-cementowych z terenu Gminy Stare Bogaczowice wyniosą:

577 Mg x 780 zł/Mg = 450 060 zł

VAT 8% 36 004,80 zł

Razem 486 064,80 zł

Całkowity koszt usunięcia wszystkich wyrobów azbestowych na terenie Gminy Stare Bogaczowice może wynieść około 486 065 zł.

Powyższa kwota jest jedynie wstępnym szacunkiem. Kwota ta nie uwzględnia dodatkowych kosztów, jakie musi ponieść właściciel posesji w związku z usuwaniem azbestu (nowe pokrycie dachowe – zakup materiałów, robocizna).

Zaleca się, aby usuwanie wyrobów azbestowych np. dachy, ściany budynków, było połączone z termomodernizacją obiektów – jeżeli są to budynki mieszkalne.

7.2. Źródła pozyskiwania środków finansowych na usuwanie azbestu

Zgodnie z założeniami „Programu oczyszczania kraju z azbestu na lata 2009 – 2032” koszty związane z usunięciem wyrobów zawierających azbest mają być finansowane przez właścicieli – zarządców obiektów, w tym prywatnych właścicieli obiektów z wyrobami zawierającymi azbest.

Inicjatywy samorządu terytorialnego, zmierzające do sukcesywnego usuwania wyrobów azbestowych i likwidacji skutków ich szkodliwości dla mieszkańców i środowiska dają

możliwości dofinansowania powyższych działań z funduszy jednostek samorządowych, środków celowych funduszy ekologicznych, a także ze środków funduszy Unii Europejskiej.

Stąd też rola samorządu w pozyskiwaniu funduszy na wsparcie realizacji programu usuwania wyrobów azbestowych z terenu gminy ma istotne znaczenie, w szczególności dla prywatnych właścicieli obiektów, dla których usunięcie wyrobów zawierających azbest i w następstwie odnowa pokryć dachowych/elewacyjnych obiektów w większości przekracza ich możliwości finansowe.

„Program oczyszczania kraju z azbestu na lata 2009 – 2032” przewiduje następujące podstawowe instrumenty dofinansowania demontażu, transportu i unieszkodliwiania usuniętych wyrobów zawierających azbest:

- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
- Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020
- Fundusze Unii Europejskiej
- Bank Ochrony Środowiska S.A.

W poniższych rozdziałach podaje się informacje nt. instrumentów finansowania działań związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest, dostępnych w województwie dolnośląskim.

7.2.1. Instrumenty oferowane przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu

WFOŚiGW we Wrocławiu na podstawie umowy z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) realizuje na terenie województwa dolnośląskiego Program Priorytetowy p.t.: „SYSTEM - Wsparcie działań ochrony środowiska i gospodarki wodnej realizowanych przez WFOŚiGW. Część 1) Usuwanie wyrobów zawierających azbest”.

Beneficjenci

Beneficjentami Programu mogą być wyłącznie jednostki samorządu terytorialnego podejmujące realizację przedsięwzięć z zakresu usuwania azbestu, które:

- przeprowadziły inwentaryzację wyrobów zawierających azbest,
- posiadają aktualny program usuwania azbestu zatwierdzony przez Radę Gminy.

Jednostki samorządu terytorialnego realizujące Program przeprowadzają procedury związane z wyłonieniem wykonawcy zadania zgodnie z Prawem Zamówień Publicznych.

Jednostki samorządu terytorialnego pośredniczące w przekazywaniu dofinansowania ostatecznemu odbiorcy stosują zasady pomocy publicznej i są zobowiązane do zapewnienia zgodności pomocy publicznej z zasadami jej udzielania oraz realizacji innych obowiązków podmiotu udzielającego pomocy.

Koszty kwalifikowane

Planowane dofinansowanie przedsięwzięć wynosi do 85% kosztów kwalifikowanych, w tym:

- nie więcej niż 50% kosztów kwalifikowanych dotacja ze środków NFOŚiGW, ale nie więcej niż 400 zł/Mg unieszkodliwionego odpadu,
- nie mniej niż 35% kosztów kwalifikowanych dotacja ze środków WFOŚiGW,
- 15% udział własny beneficjentów.

Maksymalny koszt usunięcia 1 Mg odpadu nie może przekroczyć 800 zł.

Koszty kwalifikowane są to koszty niezbędne do osiągnięcia efektu ekologicznego i obejmują wyłącznie koszty demontażu, zbierania, transportu i unieszkodliwienia odpadów zawierających azbest, a także są zgodne z gminnymi programami usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest.

Termin i miejsce złożenia wniosku

Miesiące styczeń - marzec danego roku w sekretariatach oddziałów Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu:

- 53-148 Wrocław, ul. Jastrzębia 24,
- 58-310 Szczawno-Zdrój, ul. Kolejowa 8,
- 59-220 Legnica, ul. Okrzei 16,
- 58-500 Jelenia Góra, Pl. Ratuszowy 31/32,
lub inny, wyznaczony przez WFOŚiGW.

7.2.2. Regionalny Program Operacyjny Województwa Dolnośląskiego

Rolę Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 (RPO WD) pełni Zarząd Województwa Dolnośląskiego.

Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 (SZOOP RPO WD) wersja 11 z dnia 27.07.2016 r. Oś Priorytetowa 4 „Środowisko i zasoby” Działanie 4.1.D Projekty w zakresie usuwania i unieszkodliwiania azbestu.

Działanie 4.1.D Projekty w zakresie usuwania i unieszkodliwiania azbestu. Preferowane będą projekty:

- poprawiające stan środowiska na obszarach chronionych,
- zawierające komponent z działaniami z zakresu edukacji ekologicznej,
- promującej właściwe postępowanie z odpadami,
- kompleksowe, pokrywające większy obszar geograficzny (np. kilka gmin).

Beneficjenci

- jednostki samorządu terytorialnego JST, ich związki i stowarzyszenia,
- jednostki organizacyjne JST,
- podmioty świadczące usługi w zakresie gospodarki odpadami w ramach realizacji zadań jednostek samorządu terytorialnego,
- organizacje pozarządowe,
- Lokalne Grupy Działania (LGD),
- spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe,

- małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP),
- organizacje badawcze i konsorcja naukowe.

Forma wsparcia i poziom dofinansowania

Dotacja – do 85% kosztów kwalifikowanych.

Minimalny wkład własny Beneficjenta

15% wydatków kwalifikowanych.

7.2.3. Instrumenty oferowane przez BOŚ we współpracy z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu

Przedmiot kredytowania

Eliminacja odpadów azbestowych z obiektów budowlanych i tymczasowych obiektów budowlanych, obejmująca demontaż, transport i unieszkodliwianie wyrobów budowlanych zawierających azbest z powierzchni dachowych i elewacyjnych.

Procedura

kredyty dla osób fizycznych i osób prawnych (z wyłączeniem jednostek samorządu terytorialnego) oraz dla wspólnot mieszkaniowych, będących właścicielami lub zarządcami obiektów budowlanych lub tymczasowych obiektów budowlanych oraz dla ich współwłaścicieli lub użytkowników (pod warunkiem zgody właścicieli na wykonanie prac).

Warunki kredytowania

- kwota kredytu: do 100 tys. zł, lecz nie więcej niż 100% wartości przedsięwzięcia,
- okres realizacji: do 6 miesięcy od dnia postawienia kredytu do dyspozycji kredytobiorcy
- okres kredytowania: do 5 lat
- okres karencji: do 6 miesięcy licząc od daty zakończenia zadania określonej w umowie kredytu
- oprocentowanie: zmienne, aktualnie: WIBOR 3M pomniejszony o 0,5 p.p., lecz nie mniej niż 3,5% w skali roku
- prowizja:
  - osoby fizyczne, mikroprzedsiębiorstwa, wspólnoty mieszkaniowe – od 1,5% kwoty kredytu, jednak nie mniej niż 200,- zł
  - podmioty segmentu samorządów i finansów publicznych – od 1,5% kwoty kredytu, jednak nie mniej niż 1.000,- zł

8. OKREŚLENIE ZADAŃ DO REALIZACJI NA OKRES PROGRAMOWANIA. HARMONOGRAM WDRAŻANIA SYSTEMU

Prawidłowy przebieg usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Stare Bogaczowice powinien opierać się na następujących elementach:

1. bieżącej aktualizacji Bazy Azbestowej pod kątem usuniętych wyrobów z terenu gminy,
2. aktualizacji inwentaryzacji terenowej (2020 rok),
3. informacji dla społeczeństwa o możliwościach uzyskania dofinansowania na usuwanie azbestu (np. komunikat na stronach internetowych urzędu i na tablicach ogłoszeń),
4. edukacji społeczeństwa (np. ulotki dla mieszkańców),
5. określeniu warunków dofinansowania usuwania azbestu (Uchwała Rady Gminy, Regulamin, Zarządzenie Wójta),
6. kontroli bezpiecznego przebiegu usuwania azbestu z terenu gminy (dane te zostaną uzyskane między innymi z aktualizacji inwentaryzacji).

Tabela 8. Harmonogram realizacji Programu

Lp.	Nazwa zadania	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowy roczny koszt wdrożenia zadania	Okres realizacji
1.	Okresowa aktualizacja inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest zgodnie z rozporządzeniem Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 04.02.2004 r. na podstawie danych otrzymanych od właścicieli posesji	właściciele posesji	bez kosztów	2018 - 2032
2.	Prowadzenie przeglądu technicznego obiektów na terenie gminy stosownie do oceny dokonanej w 2018 r. dla: – stopnia pilności I wymagana wymiana na wyrób bezazbestowy lub zabezpieczenie – stopnia pilności II wymagana ponowna ocena w terminie do 1 roku – stopnia pilności III wymagana ponowna ocena w terminie do 5 lat	właściciele posesji	bez kosztów	2018 - 2032
3.	Monitoring realizacji programu i okresowe raportowanie (w tym finansowe) Radzie Gminy	Gmina	bez kosztów	co 2 lata
4.	Okresowa weryfikacja i aktualizacja Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest	Gmina	2 000 zł	co 4 lata
5.	Edukacja mieszkańców i właścicieli oraz zarządców nieruchomości m.in. poprzez lokalne media i organizacje społeczne w zakresie szkodliwości azbestu, obowiązków dotyczących postępowania z wyrobami zawierającymi azbest oraz sposobów bezpiecznego ich usuwania i unieszkodliwiania	Gmina	500 zł/rok	2018 - 2032
6.	Demontaż wyrobów zawierających azbest, odbiór i unieszkodliwienie odpadów zawierających azbest	właściciele posesji	486 065 zł	2018 - 2032
8.	Usuwanie dzikich wysypisk odpadów zawierających azbest	Gmina	500 zł/rok	2018 - 2032

9. OKREŚLENIE SPOSOBU MONITOROWANIA I OCENY WDRAŻANIA PROGRAMU

Ważnym elementem Programu jest jego systematyczny monitoring uwzględniający cykliczne działania określające zmiany ilości wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Stare Bogaczowice. Program usuwania azbestu powinien być uważany za „żywy” dokument podlegający aktualizacji. Wynika to z obowiązku właścicieli, zarządców i użytkowników przedkładania corocznych informacji o wyrobach zawierających azbest i miejscu ich wykorzystywania.

W kolejnych latach należy gromadzić następujące informacje:

- ilości zutylizowanych odpadów zawierających azbest w danym roku i w kolejnych latach realizacji programu,
- procentowa ilość usuniętych odpadów zawierających azbest w stosunku do ilości zinwentaryzowanej przed realizacją programu,
- procentowa ilość usuniętych odpadów zawierających azbest w stosunku do ilości zinwentaryzowanej w poprzednim roku realizacji programu,
- nakłady poniesione na usunięcie odpadów zawierających azbest,
- ilość dzikich wysypisk odpadów zawierających azbest.

Radzie Gminy powinien być przedstawiany raport, przedstawiający wyniki realizacji Programu. Raport z realizacji Programu winien być wykonany przy uwzględnieniu podanych w tabeli poniżej wskaźników monitorowania:

Tabela 9. Wskaźniki monitoringu Programu usuwania azbestu i wyrobów azbestowych

Wskaźnik monitoringu	Jednostka miary
Liczba publikacji, kampanii edukacyjno – informacyjnych z zakresu usuwania wyrobów zawierających azbest i odpadów zawierających azbest	szt.
Liczba szkół uczestniczących w konkursach związanych z problematyką „azbestową”	szt.
Ilość szkoleń kadry administracyjnej jednostek samorządowych w zakresie „problematyki azbestowej”	szt.
Ilość obiektów, urządzeń, instalacji z wyrobami zawierającymi azbest	szt.
Ilość obiektów, urządzeń, instalacji objętych usuwaniem wyrobów zawierających azbest	szt.
Ilość obiektów, urządzeń, instalacji objętych zabezpieczeniem wyrobów zawierających azbest	szt.
Ilość odpadów azbestowych (usuniętych wyrobów zawierających azbest)	Mg
Procentowa ilość usuniętych odpadów zawierających azbest w stosunku do ilości zinwentaryzowanych w 2018 r.	%
Nakłady poniesione na usuwanie odpadów zawierających azbest	zł/rok
Ilość zlokalizowanych/zlikwidowanych dzikich wysypisk odpadów zawierających azbest	sztuki

10. ODDZIAŁYWANIE PROPONOWANEGO SYSTEMU USUWANIA WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST NA ŚRODOWISKO

Moment usuwania wyrobów zawierających azbest polegający na łamaniu, cięciu i kruszeniu płyt to największe narażenie zdrowia ludzkiego na pył azbestowy. W przeszłości wiele prac związanych z usuwaniem (zabezpieczaniem) elementów zawierających azbest wykonywanych było systemem gospodarczym, bez przestrzegania jakichkolwiek norm w tym zakresie, a usunięte wyroby azbestowe – odpady niebezpieczne bywały deponowane w miejscach niedozwolonych (np. w lasach, na polach, itp.). Bezpieczne usuwanie wyrobów azbestowych stanowi jeden z podstawowych celów „Programu...”. Zakłada się, że w trakcie realizacji „Programu...” demontaż wyrobów azbestowych prowadzić będą jedynie firmy spełniające odpowiednie wymogi formalno-prawne, dysponujące wymagającym sprzętem i przeszkoloną załogą. Zgodnie z dotychczasowymi doświadczeniami prawidłowo wykonywane prace z usuwaniem azbestu (nawilgacanie wyrobów, odpowiednie opakowanie, oczyszczenie terenu prac z resztek azbestu, itp.) nie wiążą się z nadmierną emisją włókien azbestu. Należy więc sądzić, że realizacja „Programu...”, w tym właściwy sposób wykonywania prac, nie wpłynie negatywnie na stan środowiska, ograniczając uwalnianie włókien azbestu do otoczenia z racji użytkowania wyrobów już zdegradowanych, a także w sposób istotny zapobiegnie niewłaściwemu sposobowi pozbywania się odpadów azbestowych.

Usuwanie azbestu, a miejsca lęgowe ptaków i nietoperzy

Przy pracach związanych z remontami należy również uwzględnić przepisy Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r., poz. 1614, ze zm.) oraz rozporządzenia wykonawcze do w/w ustawy.

Ze względu na potencjalne występowanie w załomach dachów gatunków objętych ochroną (w tym głównie ptaki i nietoperze), przed przystąpieniem do prac związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest w budynkach (pokrycia dachowe i elewacje) należy, zgodnie z wytycznymi Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu, przeprowadzić oględziny (najlepiej z udziałem ornitologa), w celu potwierdzenia zasiedlenia obiektów objętych planowanymi pracami przez gatunki podlegające ochronie. Jeśli w obiekcie nie znajdują się siedliska gatunków chronionych, ornitolog znający problematykę zasiedlania budynków przez ptaki, ustali to w czasie pierwszych oględzin terenowych, co rozwiąże problem.

W przypadku stwierdzenia obecności gatunków chronionych (siedlisk tych gatunków) w obiektach, w których planowane jest przeprowadzenie robót mających na celu usunięcie wyrobów zawierających azbest, przed przystąpieniem do wykonywania robót należy wystąpić do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu o wydanie zezwolenia w trybie art. 56 ust. 2 pkt. 2 ustawy o ochronie przyrody na odstępstwo od zakazu, o którym mowa w art. 52 ust. 1 pkt. 7, tj. o zezwolenie na zniszczenie siedlisk i ostoi ptaków. Opinię/ekspertyzę z przeprowadzonych oględzin, o których mowa była w powyższym akapicie, należy dołączyć do zgłoszenia do RDOŚ.

Inwestor/firma wykonująca prace związane z usuwaniem wyrobów zawierających azbest z budynku, w którym mogą znajdować się siedliska ptaków chronionych powinien zgłosić zamiar podjęcia takich prac do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu. Ze względu na słabą znajomość biologii ptaków przez inwestorów i firmy wykonujące remonty, zaleca się obligatoryjnie zgłaszać do RDOŚ zamiar podjęcia remontu każdego obiektu, po wcześniejszym uzyskaniu ekspertyzy ornitologicznej. Pozwoli to uniknąć wstrzymania prac remontowych w sytuacji, gdy okaże się, że w obiekcie znajdują się siedliska chronionych gatunków ptaków.

Najbardziej optymalna jest sytuacja, gdy inwestor/firma remontująca zgłasza potrzebę ustalenia czy budynek jest zasiedlony przez chronione gatunki ptaków, rok przed planowanym remontem w okresie kwiecień - czerwiec. Pozwala to na szybkie ustalenie stanu faktycznego, a w razie stwierdzenia występowania siedlisk ptaków ustalenie z wyprzedzeniem, jakie działania należy podjąć i w jakim czasie byłoby możliwe sprawne zaplanowanie i przeprowadzenie prac związanych z usunięciem wyrobów zawierających azbest (pokrycia dachowe bądź elewacje). Ekspertyza ornitologiczna powinna objąć dwie części. Pierwszą jest wykonanie inwentaryzacji obiektu pod kątem występowania potencjalnych siedlisk i miejsc niebezpiecznych dla ptaków, a także stwierdzenie miejsc zajętych przez ptaki, określenie gatunków i ich liczebności. Drugą częścią jest zaproponowanie możliwych rozwiązań pod kątem zachowania siedlisk, kompensacji oraz terminarza wykonania tych prac w powiązaniu z harmonogramem i technikami wykonania prac związanych z usunięciem wyrobów zawierających azbest z obiektu. Kończącym etapem jest wystąpienie do RDOŚ we Wrocławiu z wnioskiem o wydanie zezwolenie na zniszczenie siedlisk i ostoi ptaków w związku z planowanymi pracami mającymi na celu usunięcie wyrobów zawierających azbest z obiektu budowlanego.

11. ZARZĄDZANIE, ORGANIZACJA I WDRAŻANIE PROGRAMU

Program powinien być realizowany przez Wójta Gminy Stare Bogaczowice i finansowany ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu lub Ministerstwa Gospodarki. W ramach „Programu” dofinansowywany byłby koszt usunięcia wyrobów zawierających azbest z obiektów kubaturowych oraz finansowany koszt załadunku na terenie nieruchomości, transport i składowanie odpadów zawierających azbest. Szczegółowe zasady dofinansowania prac związanych z usuwaniem wyrobów zawierających azbest z prywatnych nieruchomości powinno określić się w „Regulaminie dofinansowania usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Stare Bogaczowice”. Regulamin taki byłby przyjęty uchwałą Rady Gminy.

Uchwała Rady powinna szczegółowo i jednoznacznie określić m.in.:

- kto może ubiegać się o dofinansowanie kosztów usuwania azbestu,
- jakie dokumenty powinny zostać przedstawione i jakie warunki spełnione przez wnioskodawcę, aby można było starać się o dofinansowanie,
- jakie kryteria zostały określone dla wnioskodawców starających się o dofinansowanie,
- do jakiej kwoty lub jakie prace będą dofinansowane.

12. STESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Niniejszy „Program” zawiera podstawowe informacje dotyczące właściwości azbestu, jego oddziaływania na ludzi i środowisko, a także ilości zewidencjonowanych na terenie Gminy Stare Bogaczowice materiałów zawierających azbest oraz szacunkowy koszt realizacji tego programu.

Przy opracowaniu „Programu...” jako dane wyjściowe potraktowano dane z inwentaryzacji (maj/czerwiec 2018 rok) w zakresie szacowanej ilości wyrobów zawierających azbest na terenie gminy Stare Bogaczowice, w tym danych przekazanych przez mieszkańców, a także danych pochodzących od osób prawnych działających na obszarze gminy. Aktualne informacje zostały zamieszczone w Bazie Azbestowej w lipcu 2018 roku.

Według zaktualizowanej Bazy Azbestowej na koniec lipca 2018 r. roku na obszarze Gminy Stare Bogaczowice miejsca występowania azbestu zlokalizowane są na 107 posesjach osób fizycznych i prawnych. Zewidencjonowano 248 obiektów i 27 miejsc z wyrobami zawierającymi azbest zdemontowany i zmagazynowany. Różnice w ilościach posesji i lokalizacji wynikają z faktu, iż na wielu posesjach zlokalizowanych jest po kilka obiektów pokrytych wyrobami zawierającymi azbest, dla którego sporządzona została osobna ocena stanu technicznego.

Łączną powierzchnię zinwentaryzowanych wyrobów zlokalizowanych na terenach należących do osób fizycznych i prawnych oszacowano na około 52 496 m², co po przeliczeniu według przelicznika Bazy Azbestowej daje 577,453 Mg. Należy pamiętać, iż przelicznik Bazy Azbestowej to 11, czyli 1 m² waży 11 kg, natomiast w rzeczywistości waga 1 metra kwadratowego płyt płaskich to około 13-14 kg, natomiast płyt falistych to około 17-19 kg. Licząc średnio po około 16 kg zinwentaryzowana powierzchnia to około 839,936 Mg.

W niniejszym opracowaniu ustalono harmonogram realizacji zaplanowanych działań w oparciu o informacje przekazane przez mieszkańców w czasie inwentaryzacji, szacując koszty usuwania wyrobów zawierających azbest. Realizacja „Programu...” przyniesie korzyści społeczne, zdrowotne i ekologiczne polegające na minimalizacji emisji włókien azbestu, podniesieniu jakości życia mieszkańców, jak również poprawie wyglądu zewnętrznego obiektów budowlanych i ich stanu technicznego.

Niniejsze opracowanie nawiązuje do „Programu oczyszczania kraju z azbestu na lata 2009-2032” przyjętego uchwałą nr 39/2010 Rady Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 15 marca 2010 roku.

Celem „Programu oczyszczania kraju z azbestu na lata 2009-2032” jest:

- *usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest,*
- *minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych powodowanych kontaktem z włóknami azbestu,*
- *likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko.*

Bezpieczne usuwanie wyrobów azbestowych stanowi jeden z podstawowych celów „Programu...”. Zakłada się, że w trakcie realizacji „Programu...” demontaż wyrobów azbestowych prowadzić będą jedynie firmy spełniające odpowiednie wymogi formalno-prawne, dysponujące wymagającym sprzętem i przeszkoloną załogą.

Usuwanie wyrobów zawierających azbest do 2032 roku finansowane będzie:

- ze środków Gminy – z budżetu własnego,
- ze środków własnych mieszkańców,
- ze środków własnych osób prawnych,
- ze środków zewnętrznych takich jak np.: Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu, RPO WD 2014-2020, Bank Ochrony Środowiska,

Szczegółowe zasady usuwania azbestu zostaną określone po wyborze źródła finansowania i po opracowaniu Regulaminu usuwania azbestu i dofinansowania dla mieszkańców.

Załącznik nr 1

OCENA

stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest

Imię i Nazwisko właściciela posesji/nieruchomości:

.....

Adres miejsca/obiektu/urządzenia budowlanego/instalacji przemysłowej:

.....

Rodzaj zabudowy¹⁾: .....

Numer działki ewidencyjnej²⁾: .....

Numer obrębu ewidencyjnego²⁾: .....

Nazwa, rodzaj wyrobu³⁾: .....

Ilość wyrobów⁴⁾: .....

Data sporządzenia poprzedniej oceny⁵⁾: .....

Grupa/nr	Rodzaj i stan wyrobu	Punkty	Ocena
I	Sposób zastosowania azbestu		
1	Powierzchnia pokryta masą natryskową z azbestem (torkret)	30	
2	Tynk zawierający azbest	30	
3	Lekkie płyty izolacyjne z azbestem (ciężar obj. < 1 000 kg/m ³)	25	
4	Pozostałe wyroby z azbestem (np. pokrycia dachowe, elewacyjne)	10	
II	Struktura powierzchni wyrobu z azbestem		
5	Duże uszkodzenia powierzchni, naruszona struktura włókien	60	
6	Niewielkie uszkodzenia powierzchni (rysy, odpryski, załamania), naruszona struktura włókien	30	
7	Ścisła struktura włókien przy braku warstwy zabezpieczającej lub jej dużych ubytkach	15	
8	Warstwa zabezpieczająca bez uszkodzeń	0	
III	Możliwość uszkodzenia powierzchni wyrobu z azbestem		
9	Wyrób jest przedmiotem jakichś prac	30	
10	Wyrób bezpośrednio dostępny (do wysokości 2 m)	15	
11	Wyrób narażony na uszkodzenia mechaniczne	10	
12	Wyrób narażony na wstrząsy i drgania lub czynniki atmosferyczne	10	
13	Wyrób nie jest narażony na wpływy zewnętrzne	0	
IV	Miejsce usytuowania wyrobu w stosunku do pomieszczeń użytkowych		
14	Bezpośrednio w pomieszczeniu	30	

15	Za zawieszonym, nieuszczelnym sufitem lub innym pokryciem	25	
16	W systemie wywiewiania pomieszczenia (kanały wentylacyjne)	25	
17	Na zewnątrz obiektu (np. tynk)	20	
18	Elementy obiektu (np. osłony balkonowe, filarki międzyokienne)	10	
19	Za zawieszonym szczelnym sufitem lub innym pokryciem, ponad pyłoszczelną powierzchnią lub poza szczelnym kanałem wentylacyjnym	5	
20	Bez kontaktu z pomieszczeniem (np. na dachu odizolowanym od pomieszczeń mieszkalnych)	0	
V	Wykorzystanie miejsca/obiektu/urządzenia budowlanego/instalacji przemysłowej		
21	Regularne przez dzieci, młodzież lub sportowców	40	
22	Stałe lub częste (np. zamieszkanie, miejsce pracy)	30	
23	Czasowe (np. domki rekreacyjne)	15	
24	Rzadkie (np. strychy, piwnice, komórki)	5	
25	Nieużytkowane (np. opuszczone zabudowania mieszkalne lub gospodarskie, wyłączone z użytkowania obiekty, urządzenia lub instalacje)	0	
SUMA PUNKTÓW OCENY			
STOPIEŃ PILNOŚCI			

UWAGA: W każdej z pięciu grup arkusza należy wskazać co najmniej jedną pozycję. Jeśli w grupie zostanie wskazana więcej niż jedna pozycja, sumując punkty z poszczególnych grup, należy uwzględnić tylko pozycję o najwyższej punktacji w danej grupie. Sumaryczna liczba punktów pozwala określić stopień pilności:

- **Stopień pilności I** od 120 punktów wymagane pilnie usunięcie (wymiana na wyrób bezazbestowy) lub zabezpieczenie
- **Stopień pilności II** od 95 do 115 punktów wymagana ponowna ocena w terminie do 1 roku
- **Stopień pilności III** do 90 punktów wymagana ponowna ocena w terminie do 5 lat

.....
Oceniający
(nazwisko i imię)

.....
Właściciel/Zarządca
(podpis)

.....
(miejscowość, data)

.....
(adres lub pieczęć z adresem)

Objaśnienia:

- ¹⁾ Należy podać rodzaj zabudowy: budynek mieszkalny, budynek gospodarczy, budynek przemysłowy, inny.
- ²⁾ Należy podać numer obrębu ewidencyjnego i numer działki ewidencyjnej faktycznego miejsca występowania azbestu.
- ³⁾ Przy określaniu rodzaju wyrobu zawierającego azbest należy stosować następującą klasyfikację:
  - płyty azbestowo-cementowe płaskie stosowane w budownictwie,
  - płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa,
  - rury i złącza azbestowo-cementowe,
  - izolacje natryskowe środkami zawierającymi w swoim składzie azbest,
  - wyroby cierne azbestowo-kauczukowe,
  - przędza specjalna, w tym włókna azbestowe obrobione,
  - szczeliwa azbestowe,
  - taśmy tkane i plecione, sznury i sznurki,
  - wyroby azbestowo-kauczukowe, z wyjątkiem wyrobów ciernych,
  - papier, tektura,
  - inne wyroby zawierające azbest, oddzielnie niewymienione, w tym papier i tektura, podać jakie.

⁴⁾ Ilość wyrobów azbestowych podana w jednostkach masy (Mg) oraz w jednostkach właściwych dla danego wyrobu (m², m³, mb).

⁵⁾ Należy podać datę przeprowadzenia poprzedniej oceny; jeśli jest to pierwsza ocena, należy wpisać „pierwsza ocena”.

Załącznik nr 2

Wzór oznakowania instalacji lub urządzeń zawierających azbest oraz rur azbestowo-cementowych i wzór oznakowania dróg utwardzonych odpadami zawierającymi azbest przed wejściem w życie ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest, ale niezabezpieczonych trwale przed emisją włókien azbestu

WZÓR OZNAKOWANIA INSTALACJI LUB URZĄDZEŃ ZAWIERAJĄCYCH AZBEST ORAZ RUR AZBESTOWO-CEMENTOWYCH

Pomieszczenie zawiera azbest*

* Tylko w przypadku oznakowania pomieszczenia w związku z brakiem możliwości trwałego umieszczenia oznakowania na instalacji lub urządzeniu zawierającym azbest.

Wszystkie instalacje lub urządzenia zawierające azbest oraz rury azbestowo-cementowe powinny być oznakowane w następujący sposób:

1. oznakowanie zgodne z podanym wzorem powinno mieć wymiary: co najmniej 5 cm wysokości (H) i ½ H szerokości;
2. oznakowanie powinno składać się z:
  - a) części górnej ($h = 40 \% H$) zawierającej literę „a” w białym kolorze na czarnym tle,

- b) części dolnej (60 % H) zawierającej standardowy napis w białym lub czarnym kolorze na czerwonym tle; napis powinien być wyraźnie czytelny;
3. jeżeli wyrób zawiera krokidolit, standardowo stosowany zwrot „zawiera azbest” powinien być zastąpiony zwrotem „zawiera krokidolit/azbest niebieski”.

**WZÓR OZNAKOWANIA DRÓG UTWARDZONYCH ODPADAMI ZAWIERAJĄCYMI
AZBEST PRZED WEJŚCIEM W ŻYCIE USTAWY Z DNIA 19 CZERWCA 1997 R. O
ZAKAZIE STOSOWANIA WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST, ALE
NIEZABEZPIECZONYCH TRWALE PRZED EMISJĄ WŁÓKIEN AZBESTU**

Wszystkie drogi utwardzone odpadami zawierającymi azbest przed wejściem w życie ustawy z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest, ale niezabezpieczone trwale przed emisją włókien azbestu, powinny być oznakowane w następujący sposób:

1. oznakowanie zgodne z podanym wzorem powinno mieć wymiary: co najmniej 30 cm wysokości (H) i $\frac{1}{2}$ H szerokości;
2. oznakowanie powinno składać się z:
  - a) części górnej ($h = 40\%$ H) zawierającej literę „a” w białym kolorze na czarnym tle,
  - b) części dolnej (60 % H) zawierającej standardowy napis w białym lub czarnym kolorze na czerwonym tle; napis powinien być wyraźnie czytelny.

Załącznik nr 3

Spis przedsiębiorców posiadających decyzje zatwierdzające program gospodarki odpadami w zakresie usuwania azbestu, z wyłączeniem terenów zamkniętych, których siedziba zlokalizowana jest na terenie województwa dolnośląskiego

L.p.	Nazwa podmiotu	Adres podmiotu	Obszar prowadzonej działalności	Termin obowiązywania decyzji
1.	"TADEX" Tadeusz Wasilewski	ul. Polna 39, 59-630 Mirsk	cały kraj	20.04.2020 r.
2.	Przedsiębiorstwo Budowlane "KOBUD" s.c.	ul. Legnicka 6, 55-300 Środa Śląska	cały kraj	06.06.2020 r.
3.	Firma Remontowo-Budowlana Roman Gałażyn	ul. Łużycka 23, 58-100 Świdnica	cały kraj	06.06.2020 r.
4.	Usługi Remontowo-Budowlane "Kapuła Mateusz"	Jaczków 30, 58-379 Czarny Bór	województwo dolnośląskie	22.06.2020 r.
5.	Spe-Bau Sp. z o.o.	ul. Mielecka 21/1, 53-401 Wrocław	cały kraj	24.06.2020 r.
6.	Zakład Budowlano - Handlowy "ARBUD" Ryszard Kopeć, Pan Ryszard Kopeć	ul. Piasta 7/1, 58-304 Wałbrzych	województwo dolnośląskie	11.07.2020 r.
7.	"METAL-TRANS" Piotr Maraj	ul. Wrzosowa 5, 55-200 Olawa	cały kraj	01.07.2020 r.
8.	Przedsiębiorstwo Usługowe "Z-NOVA" Zbigniew Szarek	ul. Łęczycka 5/15, 53-632 Wrocław	cały kraj	11.07.2020 r.
9.	GEOTRADE Sp. z o.o.	ul. Trzebnicka 88/1A, 50-231 Wrocław	cały kraj	05.07.2020 r.
10.	Firma Handlowa "ITOS" Wyburzenia Obiektów Przemysłowych Christos Stoicis Psary	ul. Parkowa 36, 51-180 Wrocław	cały kraj	08.07.2020 r.
11.	Gazel s.c. Włodzimierz Krawczyk & Roman Krawczyk,	ul. Mickiewicza 36, 58-300 Wałbrzych	województwo dolnośląskie	15.07.2020 r.
12.	Zakład Budowlany "ANBUD" Andrzej Pyka	ul. Kraszewicka 70, 58-100 Świdnica	województwo dolnośląskie	13.07.2020 r.
13.	Firma Ogólno-Budowlana Marcin Skoczeń	ul. Kamienna 29/31, 53-307 Wrocław	cały kraj	02.08.2020 r.
14.	P.U.H.WALKOP	Złotniki Luańskie 64, 59-820 Leśna	cały kraj	29.07.2020 r.
15.	Przedsiębiorstwo Budownictwa Handlu i Usług "ROBKON"	ul. Młynarska 21, 57-200 Ząbkowice Śląskie	cały kraj	26.07.2020 r.
16.	EnergoRecykling Jan Mech	ul. Neptuna 7/22, 59-220 Legnica	cały kraj	01.08.2020 r.
17.	Kruszer-Rozbiórki, Wyburzenia Agnieszka Majda,	ul. Cieplicka 164, 58-570 Jelenia Góra	cały kraj	01.08.2020 r.
18.	Przedsiębiorstwo Doradczo-Techniczne "EKOROTECH"	ul. Kościuszki 27E/3, 56-100 Wołów	cały kraj	02.08.2020 r.
19.	BACTRANS Sp. z o.o.	ul. Kielczowska 117/7, 51-315 Wrocław	cały kraj	15.08.2010 r.
20.	"STAL-MET" - Grzegorz Nieczaj sp.k.	ul. Wrocławska 10, 55-220 Jelcz Laskowice	cały kraj	04.08.2020 r.
21.	"DOMEX" Przedsiębiorstwo Remontowo Budowlane Sp. z o.o.	al. Wojska Polskiego 79, 58-150 Strzegom	cały kraj	08.08.2020 r.
22.	Jerzy Stasiak "DORBUD" Usługi Ogólnobudowlane	al. Jana Matejki 13/19, 50-333 Wrocław	cały kraj	10.08.2020 r.
23.	Przedsiębiorstwo Robót Kolejowych i Inżynierskich S.A.	ul. Kniaziewicza 19, 50-950 Wrocław	cały kraj	16.08.2020 r.
24.	Murarstwo-Malarstwo Dekarstwo - Betoniarnstwo Eugeniusz Szuba	ul. Słoneczna 14, 57-420 Radków	województwo dolnośląskie	15.08.2020 r.

L.p.	Nazwa podmiotu	Adres podmiotu	Obszar prowadzonej działalności	Termin obowiązywania decyzji
25.	Przedsiębiorstwo Produkcyjno - Usługowo-Handlowe STALMONT Sp. z o.o.	ul. Traktatowa 1, 54-425 Wrocław	województwo dolnośląskie	25.08.2020 r.
26.	ENVICARE	ul. Chopina 23/1, 55-050 Sobótka	cały kraj	22.08.2020 r.
27.	"FORTIS" Przedsiębiorstwo Budowlano -Wyburzeniowe-Paweł Igieliński	ul. Jemiołowa 68/7, 53-426 Wrocław	cały kraj	22.08.2020 r.
28.	Andrzej Krupiński ZIEMIX Zmechanizowane Roboty Ziemne	ul. Studzienna 11/22, 53-304 Wrocław	cały kraj	26.08.2015 r.
29.	Wrocławskie Przedsiębiorstwo Budownictwa Przemysłowego Nr 2 "WROBIS" S.A.	ul. Szewska 3, 50-053 Wrocław	cały kraj	30.08.2020 r.
30.	Import-Export Zakład Usługowo Handlowy	Samborz 29, 55-311 Kostomłoty	cały kraj	29.08.2020 r.
31.	Przedsiębiorstwo Budowlane Alfa-Dach Sp. z o.o.	ul. Tarnogajska 14, 50-512 Wrocław	cały kraj	05.09.2020 r.
32.	Specjalistyczne Przedsiębiorstwo Budowlane "SAVEX" Sp. z o.o.	ul. Słowackiego 9, 59-900 Zgorzelec	cały kraj	06.07.2020 r.
33.	Przedsiębiorstwo Produkcji Handlu i Usług "WUJEK" L. Gregorek, J. Gajek, W. Gajek Sp. J	ul. Robotnicza 16, 53-608 Wrocław	cały kraj	31.08.2020 r.
34.	"Piec-Bud-Rem Wrocław" Sp. z o.o.	Pl. Kościuszki 18/3, 50-027 Wrocław	cały kraj	16.09.2020 r.
35.	"HEILIT+WOERNER" BUDOWLANA Sp. z o.o.	Wysoka, ul. Lipowa 5a, 52-200 Wrocław	cały kraj	31.12.2012 r.
36.	Specjalistyczne Przedsiębiorstwo "Filar" Adam Bieńkowski	Postolin 28, 53-300 Milicz	cały kraj	22.09.2020 r.
37.	MAXIMUS	Al. Wyzwolenia 15 A, 58-300 Wałbrzych	cały kraj	23.09.2010 r.
38.	"ZIOMSTAL" Firma Handlowo - Usługowa Stanisław Podczaszy, Imbramowice	ul. Dworcowa 4, 58-130 Żarów	cały kraj	03.10.2020 r.
39.	Wrocławskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania ALBA S.A.	ul. A. Ostrowskiego 7, 53-238 Wrocław	cały kraj	03.11.2020 r.
40.	"TECH-DOM" J.Bruszka, D. Dargacz	ul. Topolowa 23A, 58-309 Wałbrzych	cały kraj	24.10.2020 r.
41.	TWS Grupa Budowlana Sp. z o.o.	ul. Równoległa 1, 58-310 Szczawno Zdrój	cały kraj	05.10.2020 r.
42.	Zakład Robót Elektrycznych "EL-MONT"	u. Świdnicka 38, 58-200 Dzierżoniów	cały kraj	04.10.2020 r.
43.	"Spółdzielnia Rzemieślnicza" w Ząbkowicach Śląskich	ul. Cukrownicza 6, 57-200 Ząbkowice Śląskie	cały kraj	19.10.2010 r.
44.	"SAD" A.K.S., Pan Stanisław Sadkowski	ul. Koszarowa 46/3, 51-149 Wrocław	cały kraj	19.10.2010 r.
45.	P.H.U. DOMINO Piotr Józwin, Lutynia	ul. Partyzantów 3, 55-330 Miękinia	cały kraj	20.10.2020 r.
46.	Przedsiębiorstwo Usługowo - Produkcyjne "ELTUR-SERWIS" Spółka z o.o.	ul. Młodych Energetyków 12, 59-916 Bogatynia	cały kraj	20.9.2021 r.
47.	"CEL-AL. Zakład Instalacyjno Budowlany s.c.", Pan Kazimierz Celmer, Pani Alina Celmer, Pani Paulina Celmer	ul. Meissnera 4, 54-622 Wrocław	województwo dolnośląskie	26.10.2020 r.

L.p.	Nazwa podmiotu	Adres podmiotu	Obszar prowadzonej działalności	Termin obowiązywania decyzji
48.	KORONA s.c	ul. Działowa 6, 55-002 Kamieniec Wrocławski	cały kraj	03.11.2020 r.
49.	Bogatyńskie Wodociągi i Oczyszczania S.A.	ul. II Armii Wojska Polskiego 20, 59-920 Bogatynia	województwo dolnośląskie	24.11.2020 r.
50.	DEKARSTWO - USŁUGOWO BUDOWLANE, Pan Krzysztof Piotrowski	Radogoszcz 15, 59-800 Lubań	cały kraj	04.11.2020 r.
51.	CENTRAOZŁOM WROCŁAW S.A.	ul. Robotnicza 16, 53-608 Wrocław	cały kraj	29.11.2020 r.
52.	"Remonty i Montaż Kotłów Małachowski Andrzej"	ul. Końcowa 26, 54-117 Wrocław	województwo dolnośląskie	08.11.2020 r.
53.	Przedsiębiorstwo Usługowo - Handlowe "EKOMONT BIS" Sp.z o.o.	ul. Paczkowska 26, 50-503 Wrocław	województwo dolnośląskie	11.11.2020 r.
54.	P.W. "RADPOL", Pan Marian Radaszewski	ul. Wojrowicka 34/19, 54-436 Wrocław	cały kraj	08.11.2010 r.
55.	"Fitex" Wiktor Fisz	ul. Radzionkowska 12, 51-506 Wrocław	województwo dolnośląskie	21.11.2020 r.
56.	INWEST-TERMA Janusz Ośmiałowski, Maciej Ośmiałowski Sp. j.	ul. Jerzmanowska 126, 54-530 Wrocław	województwo dolnośląskie	21.11.2020 r.
57.	"TERMO" PPUH Maciej Kowalczyk, Pan Maciek Kowalczyk	ul. Rogowska 117, 54-440 Wrocław	cały kraj	29.11.2020 r.
58.	"Fitting" Przedsiębiorstwo Inżynierii Sanitarnej Sp. z o.o.	ul. Fabryczna 2-4, 53-609 Wrocław	cały kraj	23.11.2020 r.
59.	Przedsiębiorstwo Budownictwa Górniczego i Energetycznego "EGBUD" Sp. z o.o.	ul. Młodych Energetyków 3, 59-916 Bogatynia	cały kraj	08.12.2020 r.
60.	"Zakład Ślusarsko-Budowlany Rodziewicz"	ul. Młoda 11, 67-222 Jerzmanowa	województwo dolnośląskie	15.11.2020 r.
61.	Wrocławskie Przedsiębiorstwo Budownictwa Przemysłowego Nr 2 "WROBIS" S.A.	ul. Szewska 3, 50-053 Wrocław	cały kraj	15.11.2010 r.
62.	MPEC Serwis Północ Sp. z o.o.	ul. Chorwacka 47, 51-107 Wrocław	cały kraj	16.11.2010 r.
63.	"ĆWIK" Andrzej Ćwik, Pan Andrzej Ćwik	ul. Słowicza 19, 58-100 Świdnica	cały kraj	29.11.2020 r.
64.	"INSTREM" INSTALACJE SANITARNE I OGRZEWNICTWO	ul. Robotnicza 72b, 53-608 Wrocław	cały kraj	25.11.2020 r.
65.	TAKEN Sp. z o.o.	ul. Techników 33, 55-200 Oława	cały kraj	29.11.2020 r.
66.	PRZEDSIĘBIORSTWO BUDOWLANE "DOMBUD" Sp. z o.o.	ul. 3 Maja 26, 55-200 Oława	cały kraj	12.12.2020 r.
67.	"DABRO-BAU" Firma Handlowo-Usługowa Paweł Dąbrowski	Opoczka 10A, 58-100 Świdnica	cały kraj	29.11.2020 r.
68.	MPEC Serwis Południe Sp. z o.o.	ul. Krakowska 119, 50-428 Wrocław	cały kraj	07.12.2020 r.
69.	Głogowskie Przedsiębiorstwo Komunalne - SITA Głogów Sp. z o.o.	ul. Przemysłowa 7A, 67-200 Głogów	cały kraj	12.12.2020 r.
70.	Jacek Piotrowski "INTERM" Zakład Instalacyjno - Budowlany	ul. Sanocka 5/6, 53-304 Wrocław	województwo dolnośląskie	13.12.2020 r.
71.	Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowe "LEVEL" Karol Wiącek	ul. Kazimierza Wielkiego 2, 59-800 Lubań	cały kraj	19.12.2020 r.
72.	"Janusz Opaliński"	Sobocisko 32, 55-200 Oława 1	cały kraj	19.12.2020 r.

L.p.	Nazwa podmiotu	Adres podmiotu	Obszar prowadzonej działalności	Termin obowiązywania decyzji
73.	Przedsiębiorstwo Usługowo-Handlowo-Produkcyjne	ul. Ziemowita 5/6, 58-500 Jelenia Góra	cały kraj	16.12.2020 r.
74.	PRZEDSIĘBIORSTWO BUDOWLANE "MIAZGA" Sp. z o.o.	os. Tęczowe 21A/11, 58-200 Dzierżoniów	cały kraj	19.12.2020 r.
75.	Zakłady Usługowe Zachód Głogów Sp. z o.o.	ul. Sikorskiego 48, 67-200 Głogów	cały kraj	21.12.2020 r.
76.	"VERTEX" Sp. z o.o.	ul. Opolska 4, 55-011 Siechnice	cały kraj	20.12.2020 r.
77.	DEV POL Sp. z o.o.	ul. Paprotna 8, 51-117 Wrocław	cały kraj	17.01.2021 r.
78.	P.B. "MODERNPOL" K. Cz. Chmielewscy Sp. j.	ul. Parafialna 11, 67-200 Głogów	cały kraj	04.01.2021 r.
79.	Konstanty Słupek „EKO-MIX”	ul. Grabiszyńska 163, 50-950 Wrocław	cały kraj	12.01.2021 r.
80.	MIXBUD Bernatt Tarczykowski Sp. j.	Pl. Skarżyńskiego 1, 58-301 Wałbrzych	cały kraj	12.01.2021 r.
81.	Dolnośląska Fabryka Maszyn ZANAM- LEGMET Sp. z o.o.	ul. Kopalniana 7, 59-101 Polkowice	cały kraj	20.01.2021 r.
82.	ZAKŁAD INSTALACJI SANITARNYCH I BUDOWNICTWA DROGOWEGO	ul. Sulmierzycka 1-3, 51-127 Wrocław	cały kraj	20.01.2021 r.
83.	Przedsiębiorstwo Robót Wodnych i Ekologicznych „EKO-WOD” Sp. z o.o.	ul. Towarowa 12-14, 58-100 Świdnica	cały kraj	20.01.2021 r.
84.	MOL-GRYF Janusz Molenda	ul. Saturna 24/4, 67-200 Głogów	cały kraj	20.01.2021 r.
85.	Zakład Wykonawstwa Sieci Elektrycznych „MIGACZ”	ul. Sportowa 1, 58-405 Krzeszów	cały kraj	08.02.2021 r.
86.	Energobest, sieci i instalacje elektryczne	Miłków 205, 58-535 Miłków	cały kraj	08.02.2021 r.
87.	Z.E. MIGACZ	Opawa 56, 58-420 Lubawka	cały kraj	08.02.2021 r.
88.	Wrześniewski Bogdan BOB-BUD USŁUGI BUDOWLANE	ul. Kolejowa 6/2, 57-230 Kamienie Ząbkowicki	cały kraj	09.02.2021 r.
89.	„7A”PRZEDSIĘBIORSTWO PRODUKCYJNO-USŁUGOWE WŁADYSŁAW BAKINOWSKI	Obora ul. Różana 11, 59-335 Lubin 7	cały kraj	23.01.2021 r.
90.	Marek Fałendysz REGIONALNE PRZEDSIĘBIORSTWO BUDOWNICTWA WIEJSKIEGO I OCHRONY ŚRODOWISKA „ERBUD”	Kosinowo 1 / 2, 55-110 Prusice	cały kraj	23.01.2021 r.
91.	ZAKŁAD REMONTOWO- BUDOWLANY Stanisław Lorenz	ul. Lwowska 11, 55-200 Oława	cały kraj	23.01.2021 r.
92.	INVEST-INPRO Sp. z o.o.	ul. Obornicka 129-131, 51- 114 Wrocław	cały kraj	1.03.2021 r.
93.	„Zbigniew Stępień Usługi Transportowe Wywóz nieczystości płynnych”	Ul. Baciarellego 10F/3, 51- 649 Wrocław	cały kraj	6.03.2021 r.
94.	Tomasz Wojewódka phu MAT,	ul. Księża Witolda 45/10, 50-202 Wrocław	cały kraj	28.03.2021
95.	Instalatorstwo Elektryczne Nowak Marcin	ul. Nad potokiem 2A, 57-350 Kudowa Zdrój	cały kraj	21.03.2021
96.	Spółdzielnia Pracy Budownictwa ELEKTROBUD	ul. Kasprowicza 52, 58-500 Jelenia Góra	cały kraj	29.03.2021

L.p.	Nazwa podmiotu	Adres podmiotu	Obszar prowadzonej działalności	Termin obowiązywania decyzji
97.	Transkop s.c.	ul. Wielka 20/9, 53-341 Wrocław	cały kraj	28.03.2021
98.	Budownictwo Ogólne Daniel Kubacki	ul. Bohaterów Salingradu 12, 58-420 Lubawka	cały kraj	27.03.2021
99.	Enbud	Al. Aleja wojska polskiego 12/1, 58-420 Lubawka	cały kraj	6.04.2021
100.	Budobratex Sp. z o.o.	ul. Kościuszki 39, 59-220 Legnica	cały kraj	15.05.2021
101.	GL. „INWEST-POL”	ul. Duracza 16/12, 58-309 Wałbrzych	województwo dolnośląskie	24.05.2021
102.	Przedsiębiorstwo budownictwa specjalistycznego „DEKAR” Sp. z o.o.	ul. Niepodległości 37A, 58- 303 Wałbrzych	cały kraj	19.05.2021
103.	Luxdoor Sp. z o.o.	Zachowice, ul. Gliniana 1, 55-080 Kąty wrocławskie	cały kraj	18.04.2021
104.	Przedsiębiorstwo Budowlano Inwestycyjne Sp. z o.o.	ul. Szybka 1F, 50-421 Wrocław	cały kraj	18.04.2021
105.	Przedsiębiorstwo wielobranżowych usług budowlanych „DEK-DEM”	ul. Batorego 35, 55-200 Oława	cały kraj	18.04.2021
106.	PW SERVICE zakład usług specjalistycznych	ul. Kard. Stefana wyszyńskiego 121/1, 50-307 Wrocław	cały kraj	4.05.2021 r.
107.	Alumex Mirosław Urbaniak i Grzegorz Janasik Sp. j.	ul. Gen. Iwana Połbina 3/14, 54-151 Wrocław	cały kraj	27.04.2021 r.
108.	DEK-POL przedsiębiorstwo handlowo usługowe d. Bienias, j. stypiński Sp. j.	ul. Kolejowa 3-4, 58-570 Jelenia Góra	województwo dolnośląskie	11.05.2021 r.
109.	Chemeko - System Sp. z o.o. Zakład Utylizacji, Recyklingu, Przerobu i Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych i Przemysłowych	ul. Jerzmanowska 4-6, 54-519 Wrocław	cały kraj	11.05.2021 r.
110.	Piotr Sawicki Magnum Opus	ul. Zaporoska 29/5 53-519 Wrocław	cały kraj	11.05.2021 r.
111.	AL-MIR Przedsiębiorstwo usługowo handlowe	Opawa 62, 58-420 Lubawka	cały kraj	11.05.2021 r.
112.	ELFACH Ewa Zołotogorow-Kozań	ul. Słowackiego 16/4, 58-371 Boguszów-Gorce	cały kraj	20.04.2021 r.
113.	„PELESCRIME” PRZEDSIĘBIORSTWO USŁUGOWO- HANDLOWO-PRODUKCYJNE Sp. z o.o.,	ul. Dawida 30/1A, 50-527 Wrocław	Cały kraj	29.05.2021 r.
114.	Przedsiębiorstwo LEKOP – Krzysztof Leszek	ul. Wolności 82, 58-500 Jelenia Góra	Cały kraj	7.06.2021
115.	Marek Łukowski LEVIATAN	ul. Kwidzyńska 23/25, 51-415 Wrocław	Cały kraj	7.06.2021
116.	GL. Inwest-pol	ul. Duracza 16/12, Wałbrzych	Cały kraj	24.05.2021
117.	Dek-pol Przedsiębiorstwo Handlowo Usługowe D. Bienias, J. stypiński Sp.j.	ul. Kolejowa 3-4, 58-570 Jelenia góra	województwo dolnośląskie	11.05.2021
118.	Przedsiębiorstwo budownictwa specjalistycznego „dekar” Sp. z o.o.,	ul. Niepodległości 37A, 58-303 Wałbrzych	Cały kraj	19.05.2021
119.	Przedsiębiorstwo Handlowo Usługowe KARODO	ul. Z. Nałkowskiej 40/17, 58-303 Wałbrzych	województwo dolnośląskie	7.06.2021
120.	Jędrzejczak Sp. z o.o.	Ruszowice, ul. Tęczowa 39, 67-200 Głogów	Cały kraj	2.06.2021
121.	Firma Ogólnobudowlana „MATRIS”	ul. Wolności 150, 58-500 Jelenia góra	Cały kraj	16.06.2021

L.p.	Nazwa podmiotu	Adres podmiotu	Obszar prowadzonej działalności	Termin obowiązywania decyzji
122.	Blacharstwo i Dekarstwo Roboty Ogólnobudowlane Systemy Elewacyjne	ul. Ogrodowa 1/3, 58-400 kamienna góra	Cały kraj	16.06.2021
123.	Zakład Usługowo Produkcyjno Handlowy „MEL-KAN-BUD”	ul. Towarowa 12-14, 58-100 Świdnica	Cały kraj	16.06.2021
124.	Dev-pol Sp. zo.o. invest sp.ko	ul. Paprotna 8, 51-117 Wrocław	Cały kraj	2.06.2021
125.	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe Max-Dumicz Leszek Sp.j.	ul. Wrocławska 109, 58-306 Wrocław	województwo dolnośląskie	16.06.2021
126.	Przedsiębiorstwo Produkcyjno Handlowo Usługowe Eltex Krzysztof Grudziński,	ul. Marii Skłodowskiej- Curie 8, 58-105 Świdnica	Cały kraj	6.06.2021
127.	ZBYCHPOL Sp. z o.o.,	Ul. Kobierzycka 20, 52-315 Wrocław	Cały kraj	6.06.2021
128.	Zbychpol	Strzegomiany, ul. Wrocławska 1, 55-050 Słobódka	Cały kraj	6.06.2021
129.	Przedsiębiorstwo Produkcyjno Handlowo Usługowe Borkowski Waldemar	ul. Rybna 46, 58-150 Strzegom	Cały kraj	8.06.2021
130.	F.H.U. „AWAP” Wojciech Stopyra,	Pl. Wolności 13/2, 57-530 Międzyzysie	Cały kraj	23.06.2021
131.	Przedsiębiorstwo Wodociągów I Kanalizacji w Przemkowie Sp. z o.o.	ul. Dworcowa 7, 59-170 Przemków	Cały kraj	12.06.2021
132.	Intakus s.a.	ul. Obornicka 131, 51-114 Wrocław	Cały kraj	26.06.2021
133.	Paweł pilawski- firma handlowo usługowo- transportowa „PAWEŁ”	ul. Oficerska 1, 58-580 Szklarska Poręba	Cały kraj	29.06.2021
134.	Czeriak Andrzej Anpol,	ul. Spółdzielców 2/7, 57-320 Polanica Zdrój	Cały kraj	13.07.2021
135.	Zakład Usług Remontowo-Budowlanych Ryszard Niedzielski	Wojcieszycze 6A, 58-560 Jelenia Góra	Cały kraj	28.07.2021
136.	Auto hobby	ul. Polna 2c, 57-320 Polanica Zdrój	Cały kraj	26.07.2021
137.	Energomontaż zachód Wrocław Sp. z o.o.	Ul. Raclawicka 15/19, 53-149 Wrocław	Cały kraj	29.08.2021
138.	Rejonowy Związek Spółek Wodnych W Wałbrzychu	ul. Orkana 84a 58-307 Wałbrzych	Cały kraj	7.08.2021
139.	Andrzej Chraćol Ach-Dach	Skokowa, ul. Kwiatowa 7, 55-110 Prusice	Cały kraj	14.07.2021
140.	Przem-Kop Przemysław Chruszcz	ul. Piastów 10, 59-230 Prochowice	Cały kraj	4.09.2021
141.	Stanisław Wilimowski „Wipol” Budownictwo Ogólne I Specjalistyczne	ul. Zatorska 7, 51-215 Wrocław	Cały kraj	21.08.2021
142.	Grzegorz Ostapiuk Zakład Usług Inwestycyjnych Bud-Invest	ul. Okrężna 15, 57-200 Zabkowice Śląskie	Cały kraj	18.09.2021
143.	Zakład Ogólnobudowlany REMECO r. Waszczuk, t. Waszczuk Sp. j.	Wilków 4, 58-125 Pszenno	Cały kraj	31.07.2021
144.	PRZEDSIĘBIORSTWO HANDLOWO USŁUGOWE JAN-MAT, Janusz filipek	ul. Wolności 47, 58-160 Świebodzice	Cały kraj	7.11.2021
145.	Tytan Gruszka, Kowalski Sp. j.	ul. Chrobrego 11, 57-220 Ziębice	Cały kraj	13.11.2021

L.p.	Nazwa podmiotu	Adres podmiotu	Obszar prowadzonej działalności	Termin obowiązywania decyzji
146.	Uspółczone Przedsiębiorstwo produkcyjno usługowe „MUR –BUD” Sp. z o.o.	ul. Wańkowicza 31/7, 59-220 Legnica	Cały kraj	11.10.2021
147.	Fitex Sp. z o.o	ul. Zagrodnicza 6/7, 51-506 Wrocław	dolnośląskie	19.10.2021
148.	Karol i Tomasz Janicki Sp. j.	ul. Armii krajowej 14A/5, 50-541 Wrocław	Cały kraj	25.01.2022
149.	Patryk Janicki usługi budowlane	ul. Obrońców poczty Gdańskiej 11a/9, 52-204 Wrocław	Cały kraj	22.01.2021

Załącznik nr 4

Tabela 10 Wykaz wyrobów zawierających azbest na terenie gminy Stare Bogaczowice (stan na 31.10.2018 r.)

Miejscowość	Ulica	Numer domu	Osoba fizyczna/prawna	Nazwa obiektu	Rodzaj zabudowy	Rok planowanego unieszkodliwienia	Rodzaj wyrobu	Ilość wyrobu w m2	Ilość wyrobu w kg	Stopień pilności
Chwaliszów	Główna ul.	74	fizyczne	dach budynku mieszkalnego	mieszkalne	2032	plyty faliste	140	1540	3
Chwaliszów	Główna ul.	80	fizyczne	dach komórki	gospodarczy	2032	plyty faliste	21	231	3
Chwaliszów	Główna ul.	80	fizyczne		zmagazynowany	2032	plyty faliste	10	110	3
Chwaliszów	Główna ul.	79	fizyczne	dach wiaty	inne	2032	plyty faliste	56	616	3
Chwaliszów	Główna ul.	79	fizyczne	dach wiaty	gospodarczy	2032	plyty faliste	21	231	3
Chwaliszów	Główna ul.	79	fizyczne	dach świnia	gospodarczy	2032	plyty faliste	25,2	277,2	3
Chwaliszów	Główna ul.	71	fizyczne	dach budynku gospodarczego	gospodarczy	2032	plyty faliste	33,6	369,6	3
Chwaliszów	Główna ul.	68	fizyczne	dach komórki	gospodarczy	2032	plyty faliste	24	264	3
Chwaliszów	Główna ul.	56	fizyczne		zmagazynowany	2032	plyty faliste	18	198	3
Chwaliszów	Główna ul.	56	fizyczne	dach komórki	gospodarczy	2032	plyty faliste	8,4	92,4	3
Chwaliszów	Główna ul.	56	fizyczne	dach szopy	gospodarczy	2032	plyty faliste	29,4	323,4	3
Chwaliszów	Główna ul.	54	fizyczne	dach komórki	gospodarczy	2032	plyty faliste	21	231	3
Chwaliszów	Główna ul.	54	fizyczne	dach komórki	gospodarczy	2032	plyty faliste	5,6	61,6	3
Chwaliszów	Główna ul.	47	fizyczne	dach komórki	gospodarczy	2032	plyty faliste	16,8	184,8	3
Chwaliszów	Główna ul.	47	fizyczne	dach szopy	gospodarczy	2032	plyty faliste	100,8	1108,8	3
Chwaliszów	Główna ul.	47	fizyczne	dach komórki	gospodarczy	2032	plyty faliste	17,5	192,5	3
Chwaliszów	Główna ul.	40	fizyczne	dach wiaty	inne	2032	plyty faliste	5	55	3
Chwaliszów	Główna ul.	40	fizyczne		zmagazynowany	2032	plyty faliste	30	330	3
Chwaliszów	Główna ul.	40	fizyczne	dach garażu	gospodarczy	2032	plyty faliste	78,4	862,4	3
Chwaliszów	Główna ul.	40	fizyczne	dach stodoły	gospodarczy	2032	plyty faliste	236	2596	3
Chwaliszów	Główna ul.	40	fizyczne	dach magazynu	gospodarczy	2032	plyty faliste	126	1386	3
Chwaliszów	Główna ul.	40	fizyczne	dach wiaty	gospodarczy	2032	plyty faliste	37,8	415,8	3
Chwaliszów	Główna ul.	40	fizyczne	obudowa kotła	mieszkalne	2032	plyty faliste	11,2	123,2	3

Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Stare Bogaczowice na lata 2018 – 2032

Miejscowość	Ulica	Numer domu	Osoba fizyczna/prawna	Nazwa obiektu	Rodzaj zabudowy	Rok planowanego unieszkodliwienia	Rodzaj wyrobu	Ilość wyrobu w m2	Ilość wyrobu w kg	Stopień pilności
Chwaliszów	Główna ul.	40	fizyczne	dach szopy	gospodarczy	2032	plyty faliste	126	1386	3
Chwaliszów	Główna ul.	40	fizyczne	dach wiaty	inne	2032	plyty faliste	5	55	3
Chwaliszów	Główna ul.	36	fizyczne	dach stajni	gospodarczy	2032	plyty faliste	140	1540	3
Chwaliszów	Główna ul.	36	fizyczne	dach budynku gospodarczego	gospodarczy	2032	plyty faliste	361,2	3973,2	3
Chwaliszów	Główna ul.	29	fizyczne	dach budynku gospodarczego	gospodarczy	2032	plyty faliste	385	4235	3
Chwaliszów	Główna ul.	23	fizyczne		zmagazynowany	2032	plyty faliste	32	352	3
Chwaliszów	Główna ul.	20	fizyczne	dach komórki	gospodarczy	2032	plyty faliste	37,8	415,8	3
Chwaliszów	Główna ul.	20	fizyczne		zmagazynowany	2032	plyty faliste	8,4	92,4	3
Chwaliszów	Główna ul.	28	fizyczne		zmagazynowany	2032	plyty faliste	360	3960	3
Cieszów	Główna ul.	50	fizyczne	dach wiaty	inne	2032	plyty faliste	22,4	246,4	3
Cieszów	Główna ul.	50	fizyczne	dach wiaty	inne	2032	plyty faliste	44,8	492,8	3
Cieszów	Główna ul.	50	fizyczne	dach wiaty	inne	2032	plyty faliste	63	693	2
Cieszów	Główna ul.	50	fizyczne		zmagazynowany	2032	plyty faliste	376	4136	3
Cieszów	Główna ul.	50	fizyczne	dach wiaty	inne	2032	plyty faliste	39,2	431,2	3
Cieszów	Główna ul.	48a	fizyczne	dach komórki	gospodarczy	2032	plyty faliste	16,8	184,8	3
Cieszów	Główna ul.	48a	fizyczne	dach budynku mieszkalnego	mieszkalne	2032	plyty płaskie	11,5	126,5	3
Cieszów	Główna ul.	48a	fizyczne		zmagazynowany	2032	plyty faliste	280,6	3086,6	2
Cieszów	Główna ul.	47	fizyczne	dach komórki na drewno	gospodarczy	2032	plyty faliste	28	308	3
Cieszów	Główna ul.	47	fizyczne	dach komórki	gospodarczy	2032	plyty faliste	28	308	3
Cieszów	Główna ul.	47	fizyczne	dach komórki	gospodarczy	2032	plyty faliste	8,4	92,4	3
Cieszów	Główna ul.	47	fizyczne	dach komórki	gospodarczy	2032	plyty faliste	12,6	138,6	3
Cieszów	Główna ul.	46	fizyczne	dach budynku mieszkalnego	mieszkalne	2032	plyty faliste	254,4	2798,4	3
Cieszów	Główna ul.	45	fizyczne	dach pracowni pszczelarskiej	inne	2032	plyty faliste	28	308	3
Cieszów	Główna ul.	45	fizyczne	dach stodoły	gospodarczy	2032	plyty faliste	35	385	3
Cieszów	Główna ul.	45	fizyczne	dach komórki	gospodarczy	2032	plyty faliste	10,5	115,5	3
Cieszów	Główna ul.	45	fizyczne	dach komórki	gospodarczy	2032	plyty faliste	10,5	115,5	3

Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Stare Bogaczowice na lata 2018 – 2032

Miejscowość	Ulica	Numer domu	Osoba fizyczna/prawna	Nazwa obiektu	Rodzaj zabudowy	Rok planowanego unieszkodliwienia	Rodzaj wyrobu	Ilość wyrobu w m2	Ilość wyrobu w kg	Stopień pilności
Cieszów	Główna ul.	45	fizyczne	dach komórki	gospodarczy	2032	plyty faliste	14	154	3
Cieszów	Główna ul.	45	fizyczne	dach garażu	gospodarczy	2032	plyty faliste	42	462	3
Cieszów	Główna ul.	45	fizyczne		zmagazynowany	2032	plyty faliste	21	231	3
Cieszów	Główna ul.	35	fizyczne	dach stodoły	gospodarczy	2032	plyty faliste	179,2	1971,2	3
Cieszów	Główna ul.	31	fizyczne		zmagazynowany	2032	plyty faliste	30	330	3
Cieszów	Główna ul.	22	fizyczne	dach komórki	gospodarczy	2032	plyty faliste	39,2	431,2	3
Cieszów	Główna ul.	22	fizyczne	dach stodoły	gospodarczy	2032	plyty faliste	504	5544	3
Cieszów	Główna ul.	22	fizyczne	dach wiaty	inne	2032	plyty faliste	72	792	3
Cieszów	Główna ul.	22	fizyczne	dach komórki	gospodarczy	2032	plyty faliste	56	616	3
Cieszów	Główna ul.	22	fizyczne	dach garażu	gospodarczy	2032	plyty faliste	33,6	369,6	3
Cieszów	Główna ul.	10	fizyczne	dach wiaty	inne	2032	plyty faliste	53,9	592,9	3
Cieszów	Główna ul.	10	fizyczne		zmagazynowany	2032	plyty faliste	215,6	2371,6	3
Cieszów	Główna ul.	8G	fizyczne		zmagazynowany	2032	plyty faliste	30	330	3
Cieszów	Główna ul.	8	fizyczne	dach budynku mieszkalnego	mieszkalne	2032	plyty faliste	280	3080	3
Cieszów	Główna ul.	4	fizyczne	dach budynku gospodarczego	gospodarczy	2032	plyty faliste	29,4	323,4	3
Cieszów	Główna ul.	3	fizyczne	dach komórki	gospodarczy	2032	plyty faliste	49	539	3
Cieszów	Główna ul.	3	fizyczne	dach obory	gospodarczy	2032	plyty faliste	117,6	1293,6	3
Gostków	Główna ul.	83	fizyczne	dach budynku mieszkalnego	mieszkalne	2032	plyty faliste	300	3300	3
Gostków	Główna ul.	81	fizyczne	dach budynku mieszkalnego	mieszkalne	2032	plyty faliste	210	2310	3
Gostków	Główna ul.	81	fizyczne	dach altany	inne	2032	plyty faliste	8	88	3
Gostków	Główna ul.	45	fizyczne		zmagazynowany	2032	plyty faliste	280	3080	3
Gostków	Główna ul.	45	fizyczne	dach budynku mieszkalnego	mieszkalne	2032	plyty faliste	313,6	3449,6	3
Gostków	Główna ul.	33	fizyczne	dach budynku mieszkalnego	mieszkalne	2032	plyty faliste	318	3498	3
Gostków	Główna ul.	32	fizyczne	dach komórki	gospodarczy	2032	plyty faliste	12,6	138,6	3
Gostków	Główna ul.	32	fizyczne	dach komórki	gospodarczy	2032	plyty faliste	12,6	138,6	3
Gostków	Główna ul.	32	fizyczne	dach szopy	gospodarczy	2032	plyty faliste	63	693	3

Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Stare Bogaczowice na lata 2018 – 2032

Miejscowość	Ulica	Numer domu	Osoba fizyczna/prawna	Nazwa obiektu	Rodzaj zabudowy	Rok planowanego unieszkodliwienia	Rodzaj wyrobu	Ilość wyrobu w m2	Ilość wyrobu w kg	Stopień pilności
Gostków	Główna ul.	32	fizyczne	dach wiaty	inne	2032	plyty faliste	42	462	3
Gostków	Główna ul.	22	fizyczne	dach garażu	gospodarczy	2032	plyty faliste	21	231	3
Gostków	Główna ul.	22	fizyczne	dach komórki	gospodarczy	2032	plyty faliste	21	231	3
Gostków	Główna ul.	21	fizyczne	dach budynku mieszkalnego	mieszkalne	2032	plyty płaskie	210	2310	3
Gostków	Główna ul.	18	fizyczne	dach garażu	gospodarczy	2032	plyty faliste	88,2	970,2	3
Gostków	Główna ul.	18	fizyczne	dach szopy	gospodarczy	2032	plyty faliste	117,6	1293,6	3
Gostków	Główna ul.	18	fizyczne	dach szopy	gospodarczy	2032	plyty faliste	56	616	3
Gostków	Główna ul.	18	fizyczne	dach budynku gospodarczego	gospodarczy	2032	plyty faliste	294	3234	3
Gostków	Główna ul.	16	fizyczne	dach wiaty	inne	2032	plyty faliste	50,4	554,4	3
Gostków	Główna ul.	8	fizyczne	dach stodoły	gospodarczy	2032	plyty faliste	403	4433	3
Gostków	Główna ul.	7a	fizyczne	dach budynku mieszkalnego	mieszkalne	2032	plyty faliste	168	1848	3
Gostków	Główna ul.	7	fizyczne	dach budynku mieszkalnego	mieszkalne	2032	plyty płaskie	196	2156	3
Gostków	Główna ul.	1	fizyczne	dach ganku	mieszkalne	2032	plyty faliste	2	22	3
Gostków	Główna ul.	15	prawne	dach budynku gospodarczego	gospodarczy	2032	plyty faliste	779,84	8578,24	3
Jablów	Główna ul.	80/1	fizyczne	dach komórki	gospodarczy	2032	plyty faliste	12,6	138,6	3
Jablów	Główna ul.	71	fizyczne	dach komórki	gospodarczy	2032	plyty faliste	61,6	677,6	3
Jablów	Główna ul.	54a	fizyczne	dach wiaty	inne	2032	plyty faliste	750	8250	3
Jablów	Główna ul.	54a	fizyczne		zmagazynowany	2032	plyty faliste	392	4312	3
Jablów	Główna ul.	51a	fizyczne	dach wiaty	inne	2032	plyty faliste	44	484	3
Jablów	Główna ul.	51	fizyczne	dach komórki	gospodarczy	2032	plyty faliste	33,6	369,6	3
Jablów	Główna ul.	39/5	fizyczne	dach komórki	gospodarczy	2032	plyty faliste	12,6	138,6	3
Jablów	Główna ul.	24	fizyczne	dach budynku mieszkalnego	mieszkalne	2032	plyty faliste	100,8	1108,8	3
Jablów	Główna ul.	24	fizyczne	dach komórki	gospodarczy	2032	plyty faliste	16,8	184,8	3
Jablów	Główna ul.	16	fizyczne		zmagazynowany	2032	plyty faliste	800	8800	3
Jablów	Główna ul.	1	fizyczne	dach budynku gospodarczego	gospodarczy	2032	plyty faliste	67,2	739,2	3
Jablów	Główna ul.	1	fizyczne	dach budynku gospodarczego	gospodarczy	2032	plyty faliste	44,8	492,8	3

Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Stare Bogaczowice na lata 2018 – 2032

Miejscowość	Ulica	Numer domu	Osoba fizyczna/prawna	Nazwa obiektu	Rodzaj zabudowy	Rok planowanego unieszkodliwienia	Rodzaj wyrobu	Ilość wyrobu w m2	Ilość wyrobu w kg	Stopień pilności
Jabłów	Główna ul.	1	fizyczne	dach budynku mieszkalnego	mieszkalne	2032	plyty faliste	231	2541	3
Lubomin	Główna ul.	61	fizyczne	dach przybudówki	mieszkalne	2032	plyty faliste	100,8	1108,8	3
Lubomin	Główna ul.	61	fizyczne		zmagazynowany	2032	plyty faliste	17	187	1
Lubomin	Główna ul.	61	fizyczne		zmagazynowany	2032	plyty faliste	45	495	1
Lubomin	Główna ul.	53	fizyczne	dach budynku mieszkalnego	mieszkalne	2032	plyty płaskie	280	3080	3
Lubomin	Główna ul.	53	fizyczne	dach komórki	gospodarczy	2032	plyty faliste	22,4	246,4	3
Lubomin	Główna ul.	53	fizyczne	dach budynku gospodarczego	gospodarczy	2032	plyty faliste	210	2310	3
Lubomin	Główna ul.	34	fizyczne	dach budynku gospodarczego	gospodarczy	2032	plyty faliste	134,4	1478,4	3
Lubomin	Główna ul.	10	fizyczne	dach szopy	gospodarczy	2032	plyty faliste	29,4	323,4	3
Lubomin	Główna ul.	10	fizyczne	dach wiaty	inne	2032	plyty faliste	29,4	323,4	3
Lubomin	Główna ul.	10	fizyczne	dach komórki	gospodarczy	2032	plyty faliste	75,6	831,6	3
Lubomin	Główna ul.	9	fizyczne	dach mokórki	gospodarczy	2032	plyty faliste	3	33	3
Lubomin	Główna ul.	50	fizyczne		zmagazynowany	2032	plyty faliste	40	440	3
Lubomin	Główna ul.	50	fizyczne	zabudowa ścian i elewacji składowni na drewno	gospodarczy	2032	plyty płaskie	50	550	3
Nowe Bogaczowice	Główna ul.	40	fizyczne	dach komórki	gospodarczy	2032	plyty faliste	44,8	492,8	3
Nowe Bogaczowice	Główna ul.	40	fizyczne	dach szopy	gospodarczy	2032	plyty faliste	72	792	3
Nowe Bogaczowice	Główna ul.	37B	fizyczne	dach budynku gospodarczego	gospodarczy	2032	plyty faliste	55	605	3
Nowe Bogaczowice	Główna ul.	34	fizyczne	dach budynku gospodarczego	gospodarczy	2032	plyty faliste	100,8	1108,8	3
Nowe Bogaczowice	Główna ul.	31	fizyczne	dach wiaty	inne	2032	plyty faliste	29,4	323,4	3
Nowe Bogaczowice	Główna ul.	29	fizyczne	dach szopki	gospodarczy	2032	plyty faliste	140	1540	3
Nowe Bogaczowice	Główna ul.	29	fizyczne	dach budynku mieszkalnego	mieszkalne	2032	plyty faliste	378	4158	3
Nowe Bogaczowice	Główna ul.	28	fizyczne	dach budynku gospodarczego	gospodarczy	2032	plyty faliste	78,4	862,4	3
Nowe Bogaczowice	Główna ul.	23	fizyczne	dach wiaty	inne	2032	plyty faliste	17	187	3
Nowe Bogaczowice	Główna ul.	23	fizyczne	dach przybudówki	mieszkalne	2032	plyty faliste	16,8	184,8	3
Nowe Bogaczowice	Główna ul.	19	fizyczne	dach budynku gospodarczego	gospodarczy	2032	plyty faliste	72,8	800,8	3

Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Stare Bogaczowice na lata 2018 – 2032

Miejscowość	Ulica	Numer domu	Osoba fizyczna/prawna	Nazwa obiektu	Rodzaj zabudowy	Rok planowanego unieszkodliwienia	Rodzaj wyrobu	Ilość wyrobu w m2	Ilość wyrobu w kg	Stopień pilności
Nowe Bogaczowice	Główna ul.	19	fizyczne	dach budynku mieszkalnego	mieszkalne	2032	plyty faliste	291	3201	3
Nowe Bogaczowice	Główna ul.	15	fizyczne	dach przybudówki	mieszkalne	2032	plyty faliste	16,8	184,8	3
Nowe Bogaczowice	Główna ul.	10	fizyczne	dach magazynku	gospodarczy	2032	plyty faliste	33,6	369,6	3
Nowe Bogaczowice	Główna ul.	10	fizyczne	dach toalety	mieszkalne	2032	plyty faliste	12,6	138,6	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	174	fizyczne	dach magazynku	gospodarczy	2032	plyty faliste	2	22	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	208	fizyczne	dach budynku gospodarczego	gospodarczy	2032	plyty faliste	24	264	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	brak numeru	fizyczne	dach altanki	inne	2032	plyty faliste	37,8	415,8	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	281	fizyczne	dach budynku mieszkalnego	mieszkalne	2032	plyty faliste	168	1848	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	274	fizyczne	dach wiaty	inne	2032	plyty faliste	28	308	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	274	fizyczne	dach wiaty	inne	2032	plyty faliste	16,8	184,8	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	274	fizyczne	dach garażu	gospodarczy	2032	plyty faliste	33,6	369,6	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	274	fizyczne	dach wiaty	inne	2032	plyty faliste	11,2	123,2	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	274	fizyczne	dach budynku gospodarczego	gospodarczy	2032	plyty faliste	44,8	492,8	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	274	fizyczne	dach wiaty	inne	2032	plyty faliste	14	154	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	274	fizyczne	dach wiaty	inne	2032	plyty faliste	8,4	92,4	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	274	fizyczne	dach komórki	gospodarczy	2032	plyty faliste	22,4	246,4	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	274	fizyczne	dach szopy	gospodarczy	2032	plyty faliste	44,8	492,8	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	271	fizyczne	dach szopy	gospodarczy	2032	plyty faliste	12,6	138,6	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	263	fizyczne	dach wiaty	inne	2032	plyty faliste	128	1408	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	261/2	fizyczne	dach garażu	gospodarczy	2032	plyty faliste	21	231	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	259 m 3	fizyczne	dach komórki	gospodarczy	2032	plyty faliste	7	77	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	259 m 2	fizyczne	dach altany	inne	2032	plyty faliste	54	594	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	258A	fizyczne	dach garażu	gospodarczy	2032	plyty faliste	14,2	156,2	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	258	fizyczne	dach budynku gospodarczego	gospodarczy	2032	plyty faliste	50	550	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	256	fizyczne	dach garażu	gospodarczy	2032	plyty faliste	28	308	3

Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Stare Bogaczowice na lata 2018 – 2032

Miejscowość	Ulica	Numer domu	Osoba fizyczna/prawna	Nazwa obiektu	Rodzaj zabudowy	Rok planowanego unieszkodliwienia	Rodzaj wyrobu	Ilość wyrobu w m2	Ilość wyrobu w kg	Stopień pilności
Stare Bogaczowice	Główna ul.	256	fizyczne	dach ganku	inne	2032	plyty faliste	19,6	215,6	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	256	fizyczne	dach budynku mieszkalnego	mieszkalne	2032	plyty faliste	392	4312	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	255	fizyczne	dach budynku gospodarczego	gospodarczy	2032	plyty faliste	126	1386	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	241	fizyczne	dach budynku gospodarczego	gospodarczy	2032	plyty faliste	150	1650	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	207	fizyczne	dach kurnika	inne	2032	plyty faliste	50	550	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	205	fizyczne	dach kurnika	inne	2032	plyty faliste	385	4235	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	205	fizyczne	dach szopy	gospodarczy	2032	plyty faliste	10,2	112,2	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	187	fizyczne	dach garażu	gospodarczy	2032	plyty faliste	56	616	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	187	fizyczne	dach komórki	gospodarczy	2032	plyty faliste	33,6	369,6	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	187	fizyczne	dach wiaty	inne	2032	plyty faliste	63	693	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	187	fizyczne	dach stodoły	gospodarczy	2032	plyty faliste	91,4	1005,4	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	187	fizyczne	dach kurniaka	inne	2032	plyty faliste	448	4928	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	183/4	fizyczne	dach komórki	gospodarczy	2032	plyty faliste	22,4	246,4	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	153	fizyczne	dach budynku gospodarczego	gospodarczy	2032	plyty faliste	300	3300	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	150A	fizyczne	dach magazynu	gospodarczy	2032	plyty faliste	320	3520	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	142	fizyczne	dach komórki	gospodarczy	2032	plyty faliste	50,4	554,4	3
Stare Bogaczowice	Świerkowa ul.	107	fizyczne	dach komórki	gospodarczy	2032	plyty faliste	50,4	554,4	3
Stare Bogaczowice	Świerkowa ul.	107	fizyczne	dach szopy	gospodarczy	2032	plyty faliste	50,4	554,4	3
Stare Bogaczowice	Świerkowa ul.	107	fizyczne	dach wiaty	inne	2032	plyty faliste	5,6	61,6	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	105	fizyczne	dach budynku gospodarczego	gospodarczy	2032	plyty faliste	78,4	862,4	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	99	fizyczne	dach garażu	gospodarczy	2032	plyty faliste	35	385	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	97	fizyczne	dach ganku	inne	2032	plyty faliste	20	220	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	95	fizyczne	dach chlewiku	gospodarczy	2032	plyty faliste	35	385	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	95	fizyczne		zmagazynowany	2032	plyty faliste	67,2	739,2	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	93	fizyczne	dach stodoły	gospodarczy	2032	plyty faliste	470,4	5174,4	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	89	fizyczne	dach budynku gospodarczego	gospodarczy	2032	plyty faliste	78,4	862,4	3

Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Stare Bogaczowice na lata 2018 – 2032

Miejscowość	Ulica	Numer domu	Osoba fizyczna/prawna	Nazwa obiektu	Rodzaj zabudowy	Rok planowanego unieszkodliwienia	Rodzaj wyrobu	Ilość wyrobu w m2	Ilość wyrobu w kg	Stopień pilności
Stare Bogaczowice	Główna ul.	61	fizyczne	dach komórki	gospodarczy	2032	plyty faliste	29,4	323,4	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	59	fizyczne	dach budynku mieszkalnego	mieszkalne	2032	plyty faliste	193,2	2125,2	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	59	fizyczne	dach budynku gospodarczego	gospodarczy	2032	plyty faliste	89,6	985,6	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	50	fizyczne	dach wiaty	inne	2032	plyty faliste	58,8	646,8	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	50	fizyczne	dach budynku gospodarczego	gospodarczy	2032	plyty faliste	142,8	1570,8	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	50	fizyczne	dach budynku gospodarczego	gospodarczy	2032	plyty faliste	137	1507	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	50	fizyczne	dach komórki	gospodarczy	2032	plyty faliste	16,8	184,8	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	50	fizyczne	dach komórki	gospodarczy	2032	plyty faliste	29,4	323,4	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	50	fizyczne	dach wiaty	inne	2032	plyty faliste	140	1540	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	48	fizyczne	dach szopy	gospodarczy	2032	plyty faliste	84	924	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	48	fizyczne	dach komórki	gospodarczy	2032	plyty faliste	16,8	184,8	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	39	fizyczne	dach komórki	gospodarczy	2032	plyty faliste	21	231	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	39	fizyczne		zmagazynowany	2032	plyty faliste	10,8	118,8	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	38	fizyczne	dach garażu	gospodarczy	2032	plyty faliste	37,8	415,8	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	32 A	fizyczne	dach budynku gospodarczego	gospodarczy	2032	plyty faliste	58,8	646,8	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	32 A	fizyczne	dach szopy	gospodarczy	2032	plyty faliste	25,2	277,2	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	32 A	fizyczne	dach kurnika	inne	2032	plyty faliste	50,4	554,4	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	32 A	fizyczne	dach budynku gospodarczo-mieszkalnego	mieszkalno-gospodarczy	2032	plyty faliste	178,22	1960,2	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	32/1	fizyczne	dach komórki	gospodarczy	2032	plyty faliste	44,8	492,8	3
Stare Bogaczowice	Wróby ul.	13	fizyczne	dach budynku mieszkalnego	mieszkalne	2032	plyty faliste	64,8	712,8	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	10	fizyczne	dach komórki	gospodarczy	2032	plyty faliste	10,8	118,8	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	32	fizyczne	dach kurnika	inne	2032	plyty faliste	56	616	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	32	fizyczne	dach szopy	gospodarczy	2032	plyty faliste	21	231	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	20	fizyczne	dach komórki	gospodarczy	2032	plyty faliste	50,4	554,4	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	19	fizyczne		zmagazynowany	2032	plyty faliste	50	550	3

Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Stare Bogaczowice na lata 2018 – 2032

Miejscowość	Ulica	Numer domu	Osoba fizyczna/prawna	Nazwa obiektu	Rodzaj zabudowy	Rok planowanego unieszkodliwienia	Rodzaj wyrobu	Ilość wyrobu w m2	Ilość wyrobu w kg	Stopień pilności
Stare Bogaczowice	Główna ul.	18	fizyczne	dach komórki	gospodarczy	2032	plyty faliste	5,6	61,6	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	12	fizyczne		zmagazynowany	2032	plyty faliste	14	154	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	12	fizyczne	dach silosu	inne	2032	plyty faliste	19,6	215,6	2
Stare Bogaczowice	Wrony ul.	10	fizyczne	dach budynku mieszkalnego	mieszkalne	2032	plyty faliste	490	5390	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	9a	fizyczne	dach komórki	gospodarczy	2032	plyty faliste	22	242	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	9a	fizyczne		zmagazynowany	2032	plyty faliste	98	1078	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	9	fizyczne	dach wiaty	inne	2032	plyty faliste	21,6	237,6	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	9	fizyczne	dach wiaty	inne	2032	plyty faliste	16	176	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	8	fizyczne	dach szopy	gospodarczy	2032	plyty faliste	17	187	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	8	fizyczne		zmagazynowany	2032	plyty faliste	28	308	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	8	fizyczne	dach garażu	gospodarczy	2032	plyty faliste	49	539	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	196	fizyczne	dach budynku gospodarczego	gospodarczy	2032	plyty faliste	25	275	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	196	fizyczne	skład drewna przykryty płytami	inne	2032	plyty faliste	5	55	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	196	fizyczne		zmagazynowany	2032	plyty faliste	20	220	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	254	prawne	dach budynku przepompowni wody	gospodarczy	2032	plyty faliste	604	6644	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	254	prawne	dach odchowalnia - góra nr 1	gospodarczy	2032	plyty faliste	3965	43615	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	254	prawne	dach odchowalnia - góra nr 2	gospodarczy	2032	plyty faliste	3965	43615	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	254	prawne	dach wiaty przy odchowalni	gospodarczy	2032	plyty faliste	453	4983	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	254	prawne	dach budynku kotłowni odchowalni	gospodarczy	2032	plyty faliste	285	3135	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	254	prawne	dach budynku szatni	gospodarczy	2032	plyty faliste	840	9240	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	254	prawne	dach budynku szatni/ ganek	gospodarczy	2032	plyty faliste	22,4	246,4	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	254	prawne	dach magazynu przy kurnikach górnych	gospodarczy	2032	plyty faliste	960	10560	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	254	prawne	dach przybudówki kotłowni odchowalni	gospodarczy	2032	plyty faliste	537	5907	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	254	prawne	dach przybudówki łącznik	gospodarczy	2032	plyty faliste	560	6160	3

Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Stare Bogaczowice na lata 2018 – 2032

Miejscowość	Ulica	Numer domu	Osoba fizyczna/prawna	Nazwa obiektu	Rodzaj zabudowy	Rok planowanego unieszkodliwienia	Rodzaj wyrobu	Ilość wyrobu w m2	Ilość wyrobu w kg	Stopień pilności
Stare Bogaczowice	Główna ul.	254	prawne	dach budynku z agregatem prądotwórczym	gospodarczy	2032	plyty faliste	790	8690	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	254	prawne	dach kurników górne nr 5 + pom. Socjalne	gospodarczy	2032	plyty faliste	1680	18480	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	254	prawne	dach kurników górnych nr 4	gospodarczy	2032	plyty faliste	1680	18480	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	254	prawne	dach kurników górnych nr 3	gospodarczy	2032	plyty faliste	1680	18480	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	254	prawne	dach kurników górnych nr 2	gospodarczy	2032	plyty faliste	1680	18480	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	254	prawne	dach kurników górnych nr 1	gospodarczy	2032	plyty faliste	1680	18480	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	254	prawne	dach przybudówki mieszalni	gospodarczy	2032	plyty faliste	100	1100	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	254	prawne	dach mieszalni	gospodarczy	2032	plyty faliste	492	5412	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	254	prawne	dach magazynu nr 3	gospodarczy	2032	plyty faliste	1310	14410	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	254	prawne	dach łącznika między kurnikami nr 2	gospodarczy	2032	plyty faliste	92	1012	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	254	prawne	dach łącznika między kurnikami nr 1	gospodarczy	2032	plyty faliste	92	1012	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	254	prawne	dach magazynu nr 2	gospodarczy	2032	plyty faliste	1629	17919	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	254	prawne	dach stodoły	gospodarczy	2032	plyty faliste	1276	14036	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	254	prawne	dach budynku socjalno-magazynowego nr 1	gospodarczy	2032	plyty faliste	2034,6	22380,6	3
Stare Bogaczowice	Główna ul.	254	prawne	dach magazynu	gospodarczy	2032	plyty faliste	405	4455	3
Struga	Główna ul.		fizyczne	dach wiaty	gospodarczy	2032	plyty faliste	58,8	646,8	3
Struga	Główna ul.	103	fizyczne	dach drewnutni	gospodarczy	2032	plyty faliste	9	99	3
Struga	Główna ul.	103	fizyczne	dach wiaty	inne	2032	plyty faliste	67,2	739,2	3
Struga	Główna ul.	80	fizyczne	dach drewnutni	gospodarczy	2032	plyty faliste	98	1078	3
Struga	Główna ul.	67	fizyczne	dach drewnutni	gospodarczy	2032	plyty faliste	20	220	3
Struga	Główna ul.	64	fizyczne	dach wiaty	inne	2032	plyty faliste	67	737	3
Struga	Główna ul.	64	fizyczne		zmagazynowany	2032	plyty faliste	20	220	3
Struga	Główna ul.	44	fizyczne	dach budynku mieszkalnego	mieszkalne	2032	plyty faliste	112	1232	3
Struga	Główna ul.	44	fizyczne	dach komórki	gospodarczy	2032	plyty faliste	31,5	346,5	3

Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Stare Bogaczowice na lata 2018 – 2032

Miejscowość	Ulica	Numer domu	Osoba fizyczna/prawna	Nazwa obiektu	Rodzaj zabudowy	Rok planowanego unieszkodliwienia	Rodzaj wyrobu	Ilość wyrobu w m2	Ilość wyrobu w kg	Stopień pilności
Struga	Główna ul.	33	fizyczne	dach szopy	gospodarczy	2032	plyty faliste	10	110	3
Struga	Główna ul.	32C/8	fizyczne	dach garażu	gospodarczy	2032	plyty faliste	25,2	277,2	3
Struga	Główna ul.	32C/7	fizyczne	dach komórki	gospodarczy	2032	plyty faliste	16	176	3
Struga	Główna ul.	32c/3	fizyczne	dach komórki	gospodarczy	2032	plyty faliste	26	286	3
Struga	Główna ul.	32C/1	fizyczne	dach garażu	gospodarczy	2032	plyty faliste	56	616	3
Struga	Główna ul.	32B/6	fizyczne	dach komórki	gospodarczy	2032	plyty faliste	44,8	492,8	3
Struga	Główna ul.	32B/5	fizyczne	dach komórki	gospodarczy	2032	plyty faliste	39,2	431,2	3
Struga	Główna ul.	32/4	fizyczne	dach komórki	gospodarczy	2032	plyty faliste	12	132	3
Struga	Główna ul.	199	fizyczne	dach komórki	gospodarczy	2032	plyty faliste	16	176	3
Struga	Główna ul.	32	fizyczne	dach komórki	gospodarczy	2032	plyty faliste	8	88	3
Struga	Główna ul.	19	fizyczne	dach budynku mieszkalnego	mieszkalne	2032	plyty faliste	302	3322	3
Struga	Główna ul.	11	fizyczne	dach komórki	gospodarczy	2032	plyty faliste	33,6	369,6	3
Struga	Główna ul.	3	fizyczne	dach wiaty	inne	2032	plyty faliste	40	440	3
Struga	Kolonia ul.	10B	fizyczne	dach komórki	gospodarczy	2032	plyty faliste	44,8	492,8	3
Struga	Kolonia ul.	10B	fizyczne	dach garażu	gospodarczy	2032	plyty faliste	49,5	544,5	3
Struga	Kolonia ul.	8	fizyczne	dach budynku gospodarczego	gospodarczy	2032	plyty faliste	140	1540	3
Struga	Wiejska ul.	6	fizyczne	dach budynku gospodarczego	gospodarczy	2032	plyty faliste	907	9977	3
Struga	Szkolna ul.	8	fizyczne	dach komórki	gospodarczy	2032	plyty faliste	22	242	3
Struga	Szkolna ul.	6	fizyczne	dach komórki i WC	gospodarczy	2032	plyty faliste	22,4	246,4	3
Struga	Szkolna ul.	1	fizyczne	dach komórki	gospodarczy	2032	plyty faliste	8	88	3
Struga	Główna ul.	32b/1	fizyczne	dach budynku gospodarczego	gospodarczy	2032	plyty faliste	28	308	3
Struga	Główna ul.	62	fizyczne	dach budynku gospodarczego	gospodarczy	2032	plyty faliste	15	165	3
Struga	Główna ul.	62	fizyczne	dach budynku gospodarczego	gospodarczy	2032	plyty faliste	40	440	3
Struga	Główna ul.	35	fizyczne		zmagazynowany	2032	plyty faliste	20	220	1
Struga	Główna ul.	35	fizyczne	dach budynku mieszkalnego	mieszkalne	2032	plyty płaskie	153	1683	3

UZASADNIENIE

Rada Ministrów 14 maja 2002 r. przyjęła Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski, który miał na celu: 1) usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest; 2) minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych obecnością azbestu na terytorium kraju; 3) likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko. W lipcu 2009 r. został przyjęty przez Radę Ministrów „Program Oczyszczania Kraju z azbestu na lata 2009-2032”, który utrzymuje powyższe cele. Zadania przewidziane w tym Programie są realizowane na 3 szczeblach: krajowym, wojewódzkim i gminnym. W roku 2008 przygotowano „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest na terenie gminy Stare Bogaczowice”, który zawierał zagadnienia związane z realizacją nałożonych na gminy obowiązków, jednakże z uwagi na długi okres, jaki minął od czasu jego uchwalenia, wszelkie dane uległy dezaktualizacji. Wobec tego faktu w roku 2018 dokonano szczegółowego zinventaryzowania terenu naszej gminy w kontekście ilościowym i jakościowym wyrobów azbestowych. Nowy Program przygotowany na lata 2018 -2032 pozwoli na ocenę ilości koniecznych do usunięcia wyrobów zawierających azbest, a także prognozę kosztów, jakie są związane z jego realizacją oraz harmonogram realizacji.

Ponadto na przestrzeni lat powstała elektroniczna Baza Azbestowa, która również w 2018 r. została zaktualizowana. Baza ta jest i będzie sukcesywnie uzupełniana przez wójta na podstawie uzyskanych informacji – zgodnie z § 10 ust. 1 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 13 grudnia 2010 r. *w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania wyrobów zawierających azbest oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których były lub są wykorzystywane wyroby zawierające azbest* (Dz. U. z 2011 r., Nr 8, poz. 31) to na właścicielu i zarządcy nieruchomości ciąży obowiązek zgłoszenia wyrobów azbestowych - dokonywanie corocznej inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest poprzez sporządzenie spisu z natury i przekazywanie przez osoby fizyczne niebędące przedsiębiorcami wójtowi, a przez pozostałe podmioty (np. przedsiębiorcy) w formie pisemnej marszałkowi województwa.

Realizacja Programu przyniesie korzyści społeczne, ekonomiczne i ekologiczne polegające na minimalizacji emisji włókien azbestu, podniesieniu jakości życia mieszkańców, jak również poprawie wyglądu zewnętrznego obiektów budowlanych i ich stanu technicznego.

Biorąc pod uwagę charakter planowanych w ramach projektu Programu działań oraz fakt, że realizacja ustaleń w nim zawartych będzie rozłożona w czasie i przestrzeni i nie będzie prowadzić do wystąpienia znaczącego oddziaływania na środowisko, w tym na zdrowie ludzi, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu pismem z dnia 05.10.2018 r. (sygnatura

WSI.410.469.2018.KM) uzgodnił odstąpienie od konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania Programu na środowisko.

Mając powyższe na względzie oraz konieczność wdrożenia Programu do realizacji zasadne jest podjęcie niniejszej uchwały.